КОМИСИЯ НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ОБЩНОСТИ

Брюксел, 26.9.2006
COM(2006) 549 окончателен

СЪОБЩЕНИЕ НА КОМИСИЯТА

Мониторингов доклад относно степента на готовност за членство в ЕС на България и Румъния

СЪДЪРЖАНИЕ

1.	Въведение	3
2.	Обобщение на констатациите от мониторинга	3
2.1.	България	4
2.2.	Румъния	5
3.	Предпазни клаузи и други мерки	7
3.1.	Инструменти, приложими за всички държави-членки	7
3.2.	Инструменти, основаващи се на Договора за присъединяване	9
3.3.	Съпътстващи мерки, предвидени за присъединяването на България и Румъния	10
3.3.1.	Съдебна власт и борба с корупцията	10
3.3.2.	Селскостопански фондове	12
3.3.3.	Безопасност на храните	12
3.3.4.	Авиационна безопасност	13
4.	Заключение	13
СПЕЦИФИЧНО ПРИЛОЖЕНИЕ — БЪЛГАРИЯ		15
СПЕЦИФИЧНО ПРИЛОЖЕНИЕ — РУМЪНИЯ		36

1. Въведение

През 2002 г. Европейският съвет обяви целта си да приеме България и Румъния в Евро пейския съюз през 2007 г. при условие, че те постигнат достатъчен напредък в изпълне нието на критериите за членство. Преговорите за присъединяване приключиха през декември 2004 г. Договорът за присъединяване[1] бе подписан през април 2005 г. До момент а Договорът е ратифициран от България, Румъния и 21 държави-членки. Ратифициране то е в ход в останалите четири държави-членки. Съгласно договора България и Румъни я ще се присъединят на 1 януари 2007 г., освен ако Съветът не реши по препоръка на К омисията да отложи присъединяването на някоя от страните до 1 януари 2008 г.

В доклада си от май 2006 г.[2] Комисията заяви, че и двете страни би трябвало да са гото ви за членство до 1 януари 2007 г, при условие че се справят с редица неразрешени въп роси. Комисията посочи, че ще докладва отново за състоянието на готовност на двете страни към началото на октомври.

Този доклад прави общ преглед на оценката на Комисията за напредъка, постигнат от д вете страни от май 2006 г. насам. Докладът потвърждава, че България и Румъния са се приближили още повече към приключване на приготовленията за членство, като са де монстрирали способността си да приложат принципите и законодателството на ЕС от 1 януари 2007 г. Двете страни са постигнали висока степен на съответствие. При все това Комисията посочва голям брой области, които продължават да будят безпокойство, как то и области, в които Комисията ще задейства подходящи мерки, за да гарантира норм алното функциониране на ЕС, освен ако страните не предприемат незабавни коректив и действия. Призовават се и двете страни да използват по подобаващ начин месеците д о присъединяването, за да работят по неразрешените въпроси.

2. Обобщение на констатациите от мониторинга

Този раздел обобщава напредъка, постигнат от всяка една от страните от май 2006 г. на сам. Докладът е съсредоточен предимно върху областите, подчертани като нуждаещи с е от незабавни или допълнителни действия или допълнителни усилия в заключението н а доклада от май 2006 г. За България това са съдебната система, борбата с корупцията, полицейското сътрудничество и борбата с организираната престъпност, изпирането на пари, интегрираната система за администриране и контрол за земеделието (ИСАК), тра нсмисивните спонгиформни енцефалопатии (ТСЕ) и финансовия контрол. За Румъния това са съдебната система и борбата с корупцията, както и ИСАК, разплащателните аге нции, ТСЕ и взаимосвързаността на данъчните системи.

Освен това докладът накратко изтъква постигнатия напредък по отношение на политич еските и икономически критерии и критериите, свързани с достиженията на общностно то право (*acquis*).

---

[1] Договорът за присъединяване се състои от Договора между всички настоящи държави-членки и България и Румъния, Протокола относно условията и договореностите за приемането на двете стр ани и Акта относно условията за присъединяване и промените в Учредителните договори на Съю за.

[2] Съобщение COM(2006) 214 на Комисията от 16.5.2006 г.

2.1. България

Постигнат е известен напредък в реформата на **съдебната система**. Въведени са норм и, установяващи обективни процедури за назначаване и оценка на магистрати. Досъдеб ното производство е подобрено с въвеждането на ускорена процедура. Необходими са допълнителни реформи на Висшия съдебен съвет, особено що се отнася до отчетността му и до способността му ефективно да ръководи съдебната власт с цел гарантиране на *прозрачност и ефикасност на съдебните процеси*. Трудностите в прилагането на наказ ателното съдопроизводство остават. Гражданският процесуален кодекс и законът за съ дебната власт все още не са приети. Необходимо е да бъдат приети промени в Констит уцията.

Законодателната рамка за **борба с корупцията** е подобрена чрез приемане на поправки в законите за политическите партии и за публичността на имуществото на лица, заема щи висши държавни длъжности. Всички министри са публикували своите имуществен и декларации в интернет. При все това конкретните примери за разследване, преследва не или обвинение в корупция на високо ниво са малко. Корупцията остава проблем. Пу бличната администрация, включително агенциите за събиране на данъци по границата и местното управление, остава особено уязвима.

В областта на **изпирането на пари** българското законодателство е вече до голяма степ ен съгласувано с достиженията на общностното право (*acquis*). Въпреки това прилаган ето на законодателството е ограничено и засега не може да се докладва за нито едно ус пешно съдебно преследване за изпиране на пари.

Броят на успешните съдебни преследвания по дела, свързани с **организираната прест ъпност**, е все така нисък. Все още не е установена надеждна статистика на престъплени ята. Наблюдава се напредък в прилагането на закона: бяха регистрирани успешни акци и срещу престъпни мрежи, в някои случаи със съдействието на държавите-членки на Е С. Въпреки това сътрудничеството между органите, участващи в борбата с организиран ата престъпност, остава на недостатъчно ниво. Липсва систематична конфискация на и муществото на престъпниците.

В последно време е постигнат добър напредък по отношение на изграждането на Интег рирана система за администриране и контрол (**ИСАК**). Въпреки това графикът, предви ден за доизграждане на системата за идентификация на земеделските парцели/географс ка информационна система (СИЗП/ГИС), е натоварен и поради това съществува риск и звършената работа да не бъде с необходимото качество. Нещо повече, регистрират се з акъснения в установяването на връзка между регистъра на земеделските производители и СИЗП/ГИС. Съществува реален риск ИСАК да не е в състояние да функционира норм ално в България в момента на присъединяването. За гарантиране на оперативността на ИСАК ще бъдат необходими постоянни усилия и допълнителна работа в някои област и.

България е постигнала съществен напредък по отношение на събирането и обработката на мъртви животни и страничните животински продукти в контекста на трансмисивнит е спонгиформни енцефалопатии (**ТСЕ**). Необходимите мерки са приети. При все това Б ългария трябва да гарантира ефективното им прилагане.

В областта на **финансовия контрол** е постигнат напредък по отношение на процеса на акредитация на някои от съответните структури към разширената децентрализирана си стема за изпълнение (EDIS), но действията за изграждане на капацитет за усвояване пр еди всичко на структурните фондове трябва да бъдат засилени. При все това до момент а не са извършени акредитации.

Гореспоменатите области бяха изрично посочени в заключението на майския доклад ка то области, нуждаещи се от допълнителен напредък. Констатациите на мониторинга за останалите неразрешени въпроси през май 2006 г. са изложени по-долу.

Що се отнася до останалите области на достиженията на общностното право (*acquis*), п остигнат е значителен напредък в някои части от глави земеделие, рибно стопанство, з ащита на потребителите и здравеопазване, социална политика и заетост. Това води до положение, при което приготовленията на България вървят в правилна посока в по-гол яма част от областите на общностното право (*acquis*).

Въпреки това в редица други области е необходим допълнителен напредък, като напри мер в областите на социалната интеграция, социалния диалог, борбата с дискриминаци ята и общественото здраве, застраховките на моторни превозни средства, ядрената ене ргия и безопасност, околната среда, финансовото управление и контрол на бъдещите ст руктурни фондове, както и болестите по животните.

България е постигнала допълнителен напредък в макроикономическата стабилизация и икономическата реформа. Предприетите понастоящем реформи би трябвало да й позво лят да се справи с конкурентния натиск и с пазарните сили в Съюза.

Като цяло се наблюдава известен напредък в следните области: трафика на хора, закри лата на детето и защитата и интеграцията на малцинствата. Ограничен напредък е пост игнат в областта на условията при задържане, отношението към хората с увреждания, п сихичноздравните грижи и радиоразпръскването. Необходими са допълнителни действ ия. Освен това България трябва да гарантира устойчивостта на реформата на публичнат а администрация.

2.2. Румъния

Постигнат е допълнителен напредък в реформата на **съдебната система**. Висшият съве т на магистратурата (ВСМ) започна да се занимава с фундаментални предизвикателства като уеднаквяване на интерпретирането и прилагането на закона, набора на персонал и степента на натовареност. Условията на труд са се подобрили с инсталиране на модерн о компютърно оборудване във всички съдилища и прокуратури. Въпреки това все още не е гарантирано напълно съгласувано интерпретиране и прилагане на закона във всич ки съдилища. Някои избрани членове на ВСМ продължават да са изправени пред потен циални конфликти на интереси по инспекционни въпроси и индивидуални етични въпр оси, които влияят на репутацията на ВСМ. Не са взети никакви мерки за справяне с нед остатъците в управлението на прокуратурата, установени в последния годишен доклад на институцията.

Продължава напредъкът в **борбата с корупцията**. Въведена бе наказателна отговорнос т за юридическите лица и бяха приети нови, по-строги законови норми за финансиране

то на политическите партии. Продължи да расте количеството и качеството на надпарт ийни разследвания от Националната служба „Антикорупция“ (DNA) по обвинения в ко рупция на високо ниво. При все това нужна е ясна политическа воля, за да се демонстр ира устойчивостта и необратимостта на неотдавнашния положителен напредък в борба та с корупцията. В Парламента имаше някои опити за съществено намаляване на ефект ивността на подобни усилия. Корупцията остава причина за безпокойство предимно в местното управление.

Напоследък е постигнат напредък по отношение на създаването на **разплащателни аг енции** и на Интегрирана система за администриране и контрол **(ИСАК)**.

Що се отнася до разплащателните агенции обаче, определен брой въпроси изискват вн имание, като например своевременното прилагане на подобаваща компютърна систем а, адекватността на подбора на персонал, оборудването и работните офиси, както и нез авършеността на повечето процедури за управление и контрол.

Също така определен брой въпроси изискват внимание по отношение на ИСАК и своев ременното внедряване на подходяща компютърна система за нея, както и на натоварен ия график за доизграждане на системата за идентификация на земеделските парцели/ге ографска информационна система (СИЗП/ГИС) и нейното качество. Освен това трябва да се набере и обучи допълнителен персонал за проверки на място, да се закупи оборуд ване и да се завършат процедурните наръчници.

Съществува реален риск разплащателните агенции и ИСАК да не са в състояние да фун кционират нормално в Румъния в момента на присъединяване. Остава необходимостта от засилени и постоянни действия през целия период, оставащ до въвеждане на систем ата, за да се гарантира функционалността на ИСАК.

Румъния е постигнала добър напредък по отношение на събирането и обработката на м ъртви животни и странични животински продукти (**ТСЕ**). Подробната програма за съз даване на съобразена с правилата система обаче все още продължава. Постигнат е същ ествен напредък по отношение на взаимосвързаността на компютърните **данъчни** сист еми. Румъния приключи успешно задължителните технически тестове на главните ком пютърни системи и уверено върви към изпълнение на задълженията си в тази област.

Гореспоменатите области бяха изрично посочени в заключението на майския доклад ка то области, нуждаещи се от допълнителен напредък. Констатациите на мониторинга за останалите неразрешени въпроси през май 2006 г. са изложени по-долу.

Що се отнася до другите области от достиженията на общностното право (*acquis*), знач ителен напредък е постигнат в няколко области, като например област регионална пол итика, въпреки че действията за изграждане на капацитет за усвояване на структурните фондове трябва да бъдат засилени, както и области околна среда, правосъдие и вътреш ни работи и права върху интелектуалната собственост. Това води до положение, при ко ето приготовленията на Румъния вървят в правилна посока в по-голяма част от област ите на общностното право (*acquis*).

Въпреки това в редица области е необходим допълнителен напредък, като например в областите на социалната политика и заетостта, включително общественото здраве, гене

тично модифицираните организми, автомобилните застраховки, капиталовите изисква ния за кредитни институции и инвестиционни фирми, изпирането на пари и борбата с и змамите и корупцията, финансовото управление и контрол на бъдещите структурни фо ндове, болестите по животните.

Румъния е постигнала допълнителен напредък в макроикономическата стабилизация и икономическата реформа. Предприетите понастоящем реформи би трябвало да й позво лят да се справи с конкурентния натиск и с пазарните сили в Съюза.

Като цяло се наблюдава известен напредък в следните области: трафика на хора, услов ията при задържане, възстановяването на имущество и закрилата на детето. Ограничен напредък е постигнат в отношението към хората с увреждания, психичноздравните гри жи и защитата и интеграцията на малцинствата. Необходими са допълнителни действи я. Освен това Румъния трябва да гарантира устойчивостта на реформата на публичната администрация и да се присъедини към външните позиции на ЕС, като например позиц ията по Международния наказателен съд.

3. Предпазни клаузи и други мерки

След присъединяването Комисията ще следи, както и за всички други държави-членки, за прилагането на достиженията на общностното право (*acquis*). Както за всички други държави-членки, при необходимост тя ще прилага всички налични в **законодателство то на ЕС (*acquis*)** инструменти. Освен това някои специфични инструменти се прилага т само за България и Румъния. Те са определени в **Договора за присъединяване**.

Раздел 3.1 предоставя общ преглед на наличните инструменти в рамките на достижени ята на общностното право (*acquis*). Раздел 3.2 представя инструментите, основаващи се на Договора за присъединяване. Раздел 3.3 посочва кои специфични съпътстващи мерк и са предвидени за присъединяването на България и Румъния.

3.1. Инструменти, приложими за всички държави-членки

Тези инструменти обхващат необходимите превантивни или корективни действия, кои то Комисията е задължена да предприеме за справяне с всички недостатъци, които мог ат да попречат на нормалното функциониране на политиките на ЕС. Те включват защи тните мерки, финансовите корекции на средства на ЕС, мерките относно политиката на конкуренция и процедурите при нарушения[3]. Инструментите се основават на **общностн ото право (*acquis*)**.

Освен това Европейският център за мониторинг на расизма и ксенофобията (ЕЦМРК) продължава своя мониторинг по някои аспекти, свързани с правата на човека, и след п рисъединяването на двете страни, във връзка с борбата с расизма и свързаната с него д искриминация и за подкрепа на позитивната интеграция на малцинствените общности. Обхватът на ЕЦМРК, който покрива всички държави-членки, е вече разширен, за да вк

[3] Освен това, когато законодателството на Общността (*acquis*) не се прилага правилно в дадена дъ ржава-членка, частни и обществени лица могат да предявят иск пред националните съдилища за налагане на изпълнението на закона на ЕО, както и да сезират като последна инстанция Съда на Европейските общности, при което тяхното правителство може да бъде осъдено.

лючи и България и Румъния.

В момента на присъединяване могат да бъдат приети защитни мерки въз основа на пра вото на ЕС (*acquis*) в много области на политиката (транспорт, безопасност на храните, авиационна безопасност и т.н.). Подобни мерки се прилагат докато съществуват съотве тните проблеми. Процедурите на вземане на решение зависят от съответните закони на ЕС и поради това могат да варират в зависимост от областта на политиката. Като прим ер, правото на ЕС (*acquis*) съдържа няколко мерки за гарантиране на безопасността на храните в Съюза. За всяка една от болестите по животните или растенията различни ди рективи уточняват мерките, необходими в случай, че подобна болест се появи в настоя ща или нова държава-членка. Подобни мерки често включват забрани за износ на опре делени животни или продукти от държава-членка към вътрешния пазар до овладяване или унищожаване на болестта. Комисията може да вземе решение относно мерките за безопасност на храните, след като получи положителното становище на Постоянния ко митет на ЕС по хранителната верига и здравето на животните, прието с квалифицирано мнозинство.

Комисията може да приложи защитни мерки във връзка със фондовете на ЕС, включит елно финансови корекции. Всички отклонения от подобаващата употреба на фондове н а ЕС могат да забавят изплащането на средства или да дадат основание на Комисията д а наложи финансови корекции (т.е. намаляване на бъдещи плащания) или да си възвър не вече платени суми.

За **земеделските фондове** правото на ЕС (*acquis*) предвижда различни видове контрол. На първо място държавите-членки са задължени да разполагат с акредитирани и ефика сни разплащателни агенции, за да гарантират доброто управление и контрол на селскос топанските разходи. На второ място държавите-членки трябва също така да разполагат с функциониращи системи за контрол и по-специално с функционираща интегрирана с истема за администриране и контрол (ИСАК) за директните плащания за земеделските производители и за част от разходите за развитие на селските райони, преди всичко за да се избегнат измами и нередовни плащания. На трето място, ако дадена държава-чле нка не успее да осигури функционирането на подобни системи за контрол, Комисията в ъз основа на общностното право (*acquis*) решава *ex-post* относно финансови корекции посредством процедурите за приемане и одобряване на отчетите. В този случай Комис ията отказва да финансира части от земеделските разходи. На последно място, ако Ком исията заключи, че съществува незачитане на общностните норми или злоупотреба с ф ондове на ЕС, тя може временно да спре или намали изплащането на авансови суми сп оред преценката си за всеки отделен случай.

За **структурните фондове** общностното право (*acquis*) предвижда четири вида контро л, които могат да доведат до финансови корекции. На първо място всяка държава-член ка трябва да предостави оперативни програми, посочващи как фондовете ще бъдат изр азходвани във всеки отрасъл. Тези програми трябва да бъдат одобрени от Комисията п реди извършването на каквито и да било плащания. Не могат да се извършват никакви авансови плащания преди официалното приемане на програмите от Комисията. На вто ро място всяка държава-членка трябва да докаже, че е учредила адекватни органи за уп равление, удостоверение и одит. Ако Комисията не намери за ефикасна работата на тез и органи, няма да се извършват никакви междинни плащания. На трето място изплаща

нето на средства за тази програма или програми може да бъде прекъснато, временно сп ряно или отменено, ако Комисията заподозре или открие въз основа на своите констат ации случаи на нередности или измама, включително корупция. На последно място, ка то допълнение към тази серия от защитни мерки за фондовете на ЕС, финансовите кор екции могат да бъдат наложени в случай на отделни или системни нередности, открити по време на редовните *ex-post* проверки.

3.2. Инструменти, основаващи се на Договора за присъединяване

В рамките на Договора за присъединяване съществуват три вида защитни мерки: мерк и, отнасящи се до икономиката, до вътрешния пазар и до правосъдието и вътрешните р аботи[4], които могат да бъдат предприети до три години след присъединяването. После дните две мерки могат да бъдат поискани преди присъединяването. Веднъж взети, под обни мерки ще се прилагат, докато Комисията реши да ги отмени в резултат на разреш аването на причинилите ги проблеми.

Съществуват и два вида преходни разпоредби, които също са представени по-долу.

Икономическата защитна клауза може да бъде задействана при наличието на сериозн и икономически трудности в настоящата или новата държава-членка след присъединяв ането.

Защитната клауза, отнасяща се до **вътрешния пазар**, може да бъде задействана, когато нова държава-членка причини или рискува да причини сериозно нарушение на функци онирането на вътрешния пазар. Комисията може да вземе подходящи мерки, като напр имер изключване на държавата от облагите от някои закони за вътрешния пазар. Тази з ащитна клауза обхваща вътрешния пазар в широк смисъл, т.е. не само четирите свобод и, но и отрасловите политики (напр. конкуренция, земеделие, транспорт, телекомуника ции, енергетика, защита на потребителите и здравеопазване, околна среда и т.н.) дотол кова, доколкото те имат трансграничен ефект.

Защитната клауза, отнасяща се до **правосъдието и вътрешните работи**, позволява едн остранно временно прекратяване на задълженията на настоящите държави-членки в об ластта на съдебното сътрудничество с въпросната страна както по гражданскоправни, т ака и по наказателноправни въпроси, доколкото става въпрос за правни инструменти в рамките на принципа на взаимното признаване. Тя може да бъде задействана в случай на сериозни недостатъци или риск от такива в тези две области.

Освен това в Договора за присъединяване са включени и **преходни мерки**. По първата категория мерки е постигнато съгласие по време на преговорите за няколко области с о глед избягването на евентуални регионални или отраслови смущения в новите или в ст арите държави-членки. Например, свободното движение на работници от новите държ ави-членки може да бъде ограничено от държавите-членки до седем години след присъ единяването. Достъпът до националните пазари на пътен превоз (каботаж) е временно ограничен.

Договорът за присъединяване предвижда втора категория преходни мерки, които Коми сията може да приеме за период от три години след присъединяването по отношение н

[4] Съответно член 36, 37 и 38 от Акта за присъединяване.

а ветеринарни, фитосанитарни и гарантиращи безопасността на храните правила[5]. Тези мерки имат за цел да предотвратят например продажбата на продукти на несъответства щи на условията хранителни предприятия на вътрешния пазар по време на преходния п ериод от максимум три години. През този период на подобни предприятия се разрешав а единствено да произвеждат продукти, носещи специален етикет, и единствено за нац ионалния пазар. След преходния период те трябва да спазят правилата на ЕС или да бъ дат затворени.

3.3. Съпътстващи мерки, предвидени за присъединяването на България и Рум ъния

Въз основа на констатациите на този доклад Комисията ще вземе корективни мерки пр и необходимост, за да гарантира функционирането на политиките на ЕС. Мерките се от насят до областите на безопасност на храните, авиационната безопасност, земеделскит е фондове на ЕС и съдебната власт и борбата с корупцията, както са описани по-долу. В случай, че бъдат установени други недостатъци преди или след присъединяването, щ е бъдат взети подходящи мерки и за гарантиране на нормалното функциониране на пол итиките на ЕС.

3.3.1. Съдебна власт и борба с корупцията

Докладът показва, че е необходим допълнителен напредък в областта на съдебната реф орма и на борбата с организираната престъпност и корупцията. Комисията ще въведе м еханизъм за сътрудничество и проследяване на напредъка в тези области след присъеди няването. Механизмът ще се основава на членове 37 и 38 от Акта за присъединяване.

Както България, така и Румъния ще докладват редовно за напредъка в постигането на с пецифичните заложени цели. Първият доклад трябва да бъде предаден до 31 март 2007 г. Комисията ще предостави вътрешна и външна експертна помощ, за да съдейства и да ва насоки в процеса на реформа и да проверява напредъка. Комисията ще докладва на с вой ред пред Европейския парламент и Съвета до юни за напредъка в изпълняването на заложените цели. Докладите на Комисията ще оценяват дали заложените цели са пости гнати и дали трябва да бъдат адаптирани, и могат да поискат допълнителни доклади за напредъка, ако е необходимо. Механизмът ще е в действие до изпълняване на заложен ите цели.

Ако едната или другата страна не успее да се справи адекватно със заложените цели, К омисията ще приложи защитните мерки от Договора за присъединяване. Те водят до в ременно спиране на задължението на настоящите държави-членки да признават онези с ъдебни решения и заповеди за изпълнение, издадени от съдилищата или прокурорите н а едната или другата страна, които са подвластни на принципа на взаимното признаван е.

Въз основа на констатациите на този доклад заложените цели, които трябва да бъдат п остигнати, са следните:

[5] Член 42 и приложения VI и VII към Акта за присъединяване.

България

– Приемане на изменения в конституцията, които премахват всички двусмислиц и по отношение на независимостта и отчетността на съдебната система.

– Гарантиране на по-прозрачен и ефективен съдебен процес чрез приемане и изп ълнение на нов закон за съдебната власт и на нов граждански процесуален код екс. Докладване за въздействието на тези нови закони и на наказателния и адм инистративния процесуални кодекси, преди всичко върху досъдебната фаза.

– Продължаване на реформата на съдебната власт с цел увеличаване на професио нализма, отчетността и ефективността. Оценяване на въздействието на тази ре форма и публикуване на резултатите всяка година.

– Провеждане и отчитане на професионални и надпартийни разследвания по обв инения в корупция на високо ниво. Докладване за вътрешни инспекции на пуб личните институции и за публикуването на имуществото на високопоставени д лъжностни лица.

– Вземане на по-нататъшни мерки за предотвратяване и борба с корупцията, осо бено по границите и в местното управление.

– Внедряване на стратегия за борба с организираната престъпност, съсредоточен а върху тежки престъпления, изпиране на пари, както и върху систематично ко нфискуване на имуществото на престъпниците. Докладване за нови и текущи р азследвания, повдигнати обвинения и присъди в тези области.

Румъния

– Гарантиране на по-прозрачен и ефективен съдебен процес преди всичко чрез у величаване на капацитета и отчетността на Висшия съвет на магистратурата. Д окладване и наблюдаване на въздействието на новия гражданско-процесуален и наказателно-процесуален кодекс.

– Учредяване, както е предвидено, на агенция за интегритет, отговорна за прове ряване на имуществата, несъвместимостите и потенциалните конфликти на инт ереси, както и за издаване на задължителни решения, въз основа на които мога т да се приемат разубеждаващи санкции.

– Задълбочаване на постигнатия напредък, продължаващо провеждане на профес ионални и надпартийни разследвания по обвинения за корупция на високо нив о.

– Вземане на по-нататъшни мерки за предотвратяване и борба с корупцията, осо бено в местното управление.

Комисията ще приеме решение за изпълнение и дефиниране на правилата за прилагане на този механизъм след консултации с държавите-членки. Той ще влезе в сила на 1 яну ари 2007 г. Този списък със заложени цели ще бъде изменен, ако едната или другата ст

рана изпълни една или повече от заложените цели преди присъединяването.

3.3.2. Селскостопански фондове

Съществува реален риск ИСАК да не са в състояние да функционират нормално в Бълг ария и Румъния в момента на присъединяване. И в двете страни графикът за доизгражд ане на подобна нормално функционираща ИСАК е много натоварен поради късното за почване на подготвителните работи. В резултат на това съществува риск извършената работа да не бъде с необходимото качество.

Селскостопанските фондове, поети от ИСАК, представляват най-голямата част (около 80%) от селскостопанските разходи на България и Румъния и поради това нормалното функциониране на ИСАК е от първостепенна важност.

За да се предотвратят рисковете, е необходим механизъм, който предвижда възможнос т за бъдещо решение относно мерки за подобаваща употреба на земеделските средства, управлявани от ИСАК. Такива мерки са необходими, за да се избегнат неправомерни п лащания през първите години след присъединяването и да се предотврати неминуемия т риск от сериозно нарушение на функционирането на вътрешния пазар на селскостопа нски продукти. Този риск се дължи на специфичното естество на селскостопанските ра зходи, които се вписват в строг график. Освен това фондовете, управлявани от ИСАК, се характеризират с голям обем на транзакциите непосредствено след присъединяванет о. Фондовете трябва да се управляват, контролират и изплатят скоро след присъединяв ането. Нещо повече, ефикасни проверки могат да се проведат само през ограничен пер иод от въпросната година.

Механизмът, основаващ се на Договора за присъединяване, е установен с регламент, п риет едновременно с това съобщение. На практика механизмът дава време на двете стр ани да приключат работата, необходима за надлежно функциониране на ИСАК. Мерки те няма да бъдат въведени, ако страните успеят да направят това в определения срок. З а приключване на работата навреме са нужни постоянни и засилени действия.

3.3.3. Безопасност на храните

Понастоящем на България и Румъния е забранено да изнасят живи свине, свинско месо и някои продукти от свинско месо за ЕС поради наличието на *класическа чума по свине те* в двете страни. Положението по отношение на класическата чума по свинете налага приемане на някои решения от Комисията до датата на присъединяване.

България е предала за официално одобрение план за финализиране на ерадикацията на класическата чума по дивите свине. Одобряването на този план ще доведе до интегрир ането на България във вече действащия общностен режим за държави-членки, засегнат и от класическата чума по свинете. Румъния е предала за официално одобрение план за ерадикация на класическата чума по дивите и домашните свине. Въпреки това текущот о положение в двете страни все още налага забраната за търговия с живи свине, свинск о месо и някои продукти от свинско месо с ЕС след присъединяването. Съответните ме рки влизат в сила от момента на присъединяване.

И двете страни не спазват напълно условията на общностното право (*acquis*) по отнош

ение на *ТСЕ*. Ако България и Румъния се окажат неспособни да установят адекватна си стема за събиране и обработка на мъртви животни и странични животински продукти п о цялата своя територия и да приключат модернизирането на екарисажите преди присъ единяването, ще бъдат приети ограничения за употребата на някои странични животин ски продукти (като например храни за животни). Тези мерки ще се основават на Акта з а присъединяване или на общностното право (*acquis*). Те влизат в сила от момента на п рисъединяване.

Списъкът с български и румънски хранителни предприятия, на които не бе разрешено да продават продуктите си в другите държави-членки за период от три години, тъй кат о все още не отговарят на нормите на ЕС, ще бъде актуализиран към датата на присъед иняване. Актуализираните списъци ще включват, ако е необходимо, и други неизпълня ващи условията предприятия. Тази процедура се основава на преходните мерки, предви дени в Акта за присъединяване.

Освен това може да се наложи приемане на специфични преходни мерки по член 42 от Акта за присъединяване в сектор мляко поради несъответствието между капацитета за обработка на отговарящите на условията предприятия и наличността на сурово мляко, отговарящо на условията. Тези мерки ще предотвратят продажбата в другите държави-членки на някои продукти, произведени от неотговарящото на условията мляко.

3.3.4. Авиационна безопасност

С оглед на сериозните пропуски в областта на авиационната безопасност, установени о т Европейската агенция за авиационна безопасност (ЕААБ) и Обединените авиационни власти (JAA), последните отказаха взаимното признаване на България в съответните об ласти на безопасността, а именно пълна изправност преди излитане, поддръжка, експл оатация и свидетелства за правоспособност на летателния състав. За да изпълни закони те на ЕС, България трябва да представи план за корективни действия за запълване на вс ички пропуски и да го приведе в действие в строги срокове, в тясно сътрудничество и под ръководството на ЕААБ. След това ЕААБ ще направи инспекция възможно най-ск оро преди присъединяването, за да провери изпълнението на този план.

Ако България не предприеме необходимите корективни действия, Комисията може да ограничи, по своя собствена инициатива или по искане на държава-членка, достъпа й д о вътрешния авиационен пазар. Регистрираните български самолети, които не спазват правилата на ЕС за безопасност на гражданската авиация, могат също така да бъдат по дложени на подходящи защитни мерки, основаващи се на правото на ЕС (*acquis*). Осве н това неотговарящите на условията български летателни апарати могат да бъдат добав ени към списъка на ЕС от апарати под възбрана, които не могат да навлизат, прекосява т или напускат въздушното пространство на ЕС. Всички тези мерки са базирани на общ ностното право (*acquis*).

4. Заключение

България и Румъния подадоха молби за членство в Европейския съюз през 1995 г., а пр еговорите за присъединяване с двете страни започнаха през февруари 2000 г. През 2002 г. Европейският съвет оповести своята цел да приветства България и Румъния в Европе

йския съюз през 2007 г. при условие, че те постигнат необходимия напредък при изпъл нение на критериите за членство. Преговорите за присъединяване приключиха през декември 2004 г., а Договорът за присъединяване бе подписан през април 2005 г.

България и Румъния положиха значителни усилия да приключат приготовленията си за членство в ЕС от последния доклад на Комисията през май насам. България и Румъния са достатъчно подготвени, за да отговорят на политическите, икономическите и свърза ните с достиженията на правото на ЕС (*acquis*) критерии към 1 януари 2007 г.

Справили са се с много от предизвикателствата, описани в майските доклади. Разреши ли са голям брой от отрасловите въпроси. Постигнат е известен напредък в областите н а съдебната реформа и борбата с корупцията, изпирането на пари и организираната пре стъпност, но са нужни още осезаеми резултати.

Този доклад посочва проблемите, чието разрешаване изисква допълнителна работа. То й обръща внимание на разпоредби на общностното право (*acquis*) и на Договора за при съединяване, които са предвидени за защита на нормалното функциониране на полити ките и институциите на ЕС след присъединяването. В съответствие с констатациите на този доклад Комисията, след консултиране на държавите-членки, ще установи механиз ъм на сътрудничество и проверка на напредъка в областите на съдебната реформа и бор бата с корупцията, изпирането на пари и организираната престъпност. За тази цел са за ложени цели във връзка със специфичните обстоятелства във всяка страна.

Комисията е приела необходимите правни разпоредби за гарантиране на подобаващо у правление на селскостопанските фондове на ЕС. Докладът подчертава, че съществуващ ите правила съдържат необходимите гаранции за правилното управление на структурн ите фондове и другите програми на ЕС.

В областта на безопасността на храните са налице някои специфични мерки. Понастоя щем някои животни и животински продукти не могат да се изнасят от България и Румъ ния за ЕС поради наличието на болести по животните. Тези ограничения ще бъдат запа зени след присъединяването, ако е необходимо.

В областта на авиационната безопасност са необходими специални мерки за български те самолети и летателни апарати.

Като цяло България и Румъния направиха важни усилия да адаптират своите законодат елства и администрации към законите и правилата на Европейския съюз. Това им помо гна до голяма степен да влязат в крак с преобладаващите стандарти и практики в Европ ейския съюз. За да се справят с оставащите въпроси, на тяхно разположение ще бъде п остоянната подкрепа на ЕС. В общностното право (*acquis*) и в Договора за присъедини ване съществуват достатъчни гаранции за осигуряване на нормалното функциониране на политиките и институциите на ЕС. В резултат на постигнатия напредък България и Румъния ще бъдат в състояние да приемат правата и задълженията, произтичащи от чл енството в Европейския съюз, от 1 януари 2007 г. Комисията очаква да приветства Бъл гария и Румъния като пълноправни членки на Европейския съюз на тази дата.

СПЕЦИФИЧНО ПРИЛОЖЕНИЕ — БЪЛГАРИЯ

1. Проблемите, изтъкнати в заключението на доклада от май 2006 г., които изискваха допълнителни действия

1.1. Политически критерии

Съдебна система

България продължи да напредва в реформата на своята съдебна система. Народното събрание насрочи измененията на Конституцията за премахване на неясностите по отношение на независимостта на съдебната власт и отчетността на съдебната система.

През юни 2006 г. Висшият съдебен съвет прие акт относно конкурсното начало и оценяването на магистратите в съответствие със Закона за съдебната власт. Този закон регламентира критериите и процедурата за оценка на професионалните и нравствените качества на магистратите. Той утвърждава конкурсното начало при запълването на всеки пост. Компютърната система за случайно разпределение на дела между съдиите вече е в действие в по-голямата част от съдилищата. Усилията за по-нататъшно укрепване на компютърните системи в съдебната власт продължиха. Обученията, организирани от Националния институт на правосъдието, продължиха гладко.

Наскоро бяха въведени редица промени в наказателните процедури. Прехвърлянето на отговорност от разследващите магистрати (следователи) към полицейските следователи (дознатели) протече гладко. Прокурорите започнаха да поемат ръководството на следствията в досъдебната фаза. Новоучредена работна група наблюдава функционирането на новия наказателно-процесуален кодекс. Тя има за цел събирането на информация за практическото изпълнение на новия кодекс и констатирането на евентуални проблеми. Бързата процедура ускори наказателното производство в голям брой случаи. Управленските структури в прокуратурата бяха подобрени и бяха положени усилия за засилване на отчетността и отговорността на отделните прокурори. Специализираният отдел „Противодействие на организираната престъпност и корупцията“ бе допълнително засилен и сега наброява близо 80 обучени прокурори. Това увеличи ефективността на борбата с организираната престъпност и корупцията в съдебната система.

Главният прокурор удължи изтичащите крайни срокове за разглеждането на дълъг списък от изостанали разследвания. Укрепен бе вътрешният инспекторат към Върховната касационна прокуратура за борба с неподобаващото държание на магистрати. През май 2006 г. управителният съвет на Асоциацията на прокурорите в България поиска от всички свои членове да публикуват годишните си декларации за доходи и имущество пред националната Сметната палата в съответствие със Закона за публичност на имуществото на лица, заемащи висши държавни длъжности. Главната прокуратура публикува резултатите от първия етап на одита на прокурорската служба. Те съдържаха сериозни случаи на непрофесионално поведение на прокурори, прекратили дела без солидно основание. Бяха предприети дисциплинарни мерки срещу отговорните за тези действия.

Започна подготовката за прилагане на Административно-процесуалния кодекс. Разработват се мерки за обучение и са започнали приготовления за входящия изпит за 315 адм

инистративни съдии. Началният опит с новата система за правна помощ е положителе н. Бяха осигурени достатъчен брой акредитирани адвокати и адекватни бюджетни сред ства. Изпълнението на Закона за частните съдебни изпълнители продължи и първите ча стни съдии изпълнители бяха назначени.

Въпреки това определени въпроси остават нерешени.

Необходимите изменения на Конституцията с цел премахване на двусмислиците по отн ошение на независимостта на съдебната власт и отчетността на съдебната система тряб ва да бъдат приети.

Съставът и функционирането на Висшия съдебен съвет все още будят безпокойство. Н якои членове на Висшия съдебен съвет продължават другите си професионални дейнос ти (в повечето случаи като председатели на съдилища или прокуратури) и поради тази причина не могат да посветят пълен работен ден на задачите си. Вземането на решения за дисциплинарни мерки от Висшия съдебен съвет често е бавно. Няма законови разпо редби за временно отстраняване от длъжност на магистратите, които са в процес на вът решно дисциплинарно разследване. Магистратът член на Висшия съдебен съвет, който е уличен в извършване на дисциплинарно нарушение, не може да бъде освободен от дл ъжност в Съвета. Ето защо способността на Висшия съдебен съвет да действа като дос тоен за доверие ръководен орган, насърчаващ най-високи нравствени стандарти из цял ата българска съдебна система, продължава да буди безпокойство. След приемането на акта относно конкурсното начало и оценяването на магистратите трябва да продължат усилията за гарантиране на строгото му прилагане.

Засега механизмът за мониторинг на новия наказателно-процесуален кодекс е твърде н еефективен. Механизмът трябва да се познава и употребява по-добре от магистратите и особено тези в местните съдилища. Повечето трудности по отношение на изпълнениет о на новия наказателно-процесуален кодекс са свързани с прекалено тромавите му про цедури, с нереалистичните срокове за разследване на тежки престъпления и за насрочв ане на разглеждане на дела, както и с правните ограничения за даването на показания в съда от полицейски служители. Освен това все още има изостанали дела, образувани п о предишния наказателно-процесуален кодекс.

Що се отнася до досъдебната фаза, необходимо е повече обучение за полицейските сле дователи. Вътрешен одит в Прокуратурата разкри голям брой нарушения по отношени е на законността на решенията и спазването на сроковете. В някои случаи се оказа, че п рокурорите без основание оставят висящи дела. Сега компетентните власти сега трябва да намерят подобаващо решение на сериозните недостатъци в одита на работата на Пр окуратурата чрез устойчиви мерки, гарантиращи отчетно и професионално поведение н а прокурорите във всички случаи. За гарантиране на безпристрастността е необходимо разработване на софтуер за случайно разпределение на дела между прокурорите, подоб ен на този, вече въведен за съдиите. Персоналът трябва да се набере така, че тези съдил ища да могат да заработят, както е предвидено, от 1 март 2007 г.

Наблюдават се големи закъснения в приемането на новия Гражданско-процесуален код екс. Новият Закон за частните съдебни изпълнители все още не е подобрил съществено изпълнението на присъдите. Процесът на набиране на частни съдии изпълнители все о ще не е приключил и обучението им е на ранен етап. Отделите за борба с корупцията в

ъв Висшия съдебен съвет и в прокуратурите трябва да бъдат укрепени и защитени от не правомерно влияние.

Като цяло от май насам е постигнат известен напредък. Както бе посочено обаче, реди ца важни области все още се нуждаят от допълнителни подобрения.

Мерки за борба с корупцията

България продължи своя напредък в борбата с корупцията. Като част от програмата за изпълнение на стратегията за прозрачно управление и предотвратяване и противодейст вие на корупцията през август 2006 г. бяха приети изменения в Закона за публичност н а имуществото на лица, заемащи висши държавни длъжности. Те ще влязат в сила през януари 2007 г. Законът сега разрешава на националната Сметна палата да извършва с п одкрепата на други обществени органи инспекции за достоверността на декларациите, подадени пред Сметната палата от високопоставените държавни длъжностни лица. Осв ен това неотдавнашните поправки разшириха кръга от лица, задължени да декларират имуществото си. Всички министри са публикували своите имуществени декларации в и нтернет.

През август 2006 г. бяха приети изменения в Закона за политическите партии. Тези изм енения задължават членовете на управителните и контролните органи на политическит е партии да декларират всички свои домашни и чуждестранни активи, приходи и разхо ди пред Сметната палата. Политическите партии трябва да посочат своите дарители, ка кто и вида и стойността на даренията. Освен това политическите партии вече трябва съ що да предават на Сметната палата списък с организациите (с нестопанска цел), в коит о участват висшите им членове. През септември 2006 г. Сметната палата оповести публ ично резултатите от подробен одит на финансовите дейности и управлението на имуще ството на политическите партии.

В съответствие със Закона за администрацията във всички министерства и в повечето д ържавни агенции са открити инспекторати, пряко подчинени на министъра. Тези инспе кторати могат да предлагат дисциплинарни или правни мерки срещу членове на персон ала в случай на лошо поведение. В Министерския съвет е открит Главен инспекторат, к ойто докладва на министър-председателя. Той отговаря за координиране и подпомаган е на дейностите на министерските инспекторати. Главният инспекторат е секретариатъ т на Комисията за борба с корупцията. Личният състав на Комисията е нараснал на бро й. В редица държавни органи са открити центрове за връзка за получаване на доклади з а корупция са установени . Съставен е план за провеждане на обучение за борба с кору пцията с около 50 000 длъжностни лица на всички нива на администрацията. Взети са различни други превантивни мерки. Те включват горещи телефони и кутии за оплакван ия, както и опростени процедури за обръщане на гражданите към местните власти. Взе ти са мерки и в граничната полиция за намаляване на риска от корупция чрез случайни промени в работното време и местата на работа. В Министерство на вътрешните работ и е в ход проверка на служителите, както и обучение и въвеждане на превантивни мерк и и добри практики. Продължава все по-инициативното отношение на Главния прокур ор по отношение на молбите за сваляне на имунитета на членовете на парламента. От май 2006 г. досега е свален имунитетът на двама народни представители.

България ратифицира Конвенцията на ООН срещу корупцията. През август 2006 г. бяха

приети поправки в Закона за съсловните организации на лекарите и стоматолозите, цел ящи по-тежко санкциониране на нарушенията на професионалната етика.

Въпреки това определени въпроси остават нерешени.

Секретариатът към Комисията за превенция и противодействие на корупцията все още не е изцяло активен. Координирането на стратегията за борба с корупцията остава непъ лно и участващите органи са твърде разпръснати.

Мерките за насърчаване на сигнализирането остават неадекватни. Инспекторатите в ра мките на публичната администрация все още не са достатъчно независими, а институц ионалните им компетенции трябва да бъдат укрепени. Освен това анонимността на съо бщенията не може да бъде винаги гарантирана, тъй като телефонните номера могат да бъдат записани. Що се отнася до дисциплинарните санкции поради обвинения в корум пирани действия, не са предоставени никакви пълни и надеждни статистически данни о тносно естеството на нарушенията и наказанията. Агенциите за събиране на данъци, м итницата и Изпълнителна агенция „Пътища“, както и ветеринарните инспекционни слу жби и местните управи, са особено податливи на корупция. Необходими са допълнител ни стъпки за предотвратяване на корупцията по гранично-пропускателните пунктове, в това число, кампании за повишаване на осведомеността на шофьори на камиони и чест о пътуващите. Разпоредбите за гранично-пропускателните пунктове се нуждаят от допъ лнителна ревизия, за да се повиши ефективността им и да се ускорят процедурите.

Засега са налице малко конкретни резултати от разследванията и съдебните преследван ия по дела, свързани с корупция. Що се отнася до корупцията на високо ниво, все още има много малко обвинения и присъди на високопоставени фигури и малко информац ия за степента на санкциите. Много малко разследвания по обвинения в неетично пове дение на магистрати са довели до съдебни преследвания и присъди. Като цяло е постиг нат известен напредък от майския доклад досега. Както бе посочено по-горе обаче, гол ям брой важни въпроси все още чакат своето решение.

1.2. Критерии в областта на достиженията на правото на ЕС (*acquis*)

Борба срещу организираната престъпност, измамите и корупцията

България е осъществила напредък в областта на полицейското сътрудничество и борба та с организираната престъпност. Бе приведен в действие новият Наказателно-процесу ален кодекс. Той включва нови следователски техники за борба срещу организираната престъпност и назначаване и обучение на полицейски служители с дознателски правом ощия. Понастоящем в Централната служба за борба с организираната престъпност (ЦС БОП) работи високо квалифициран персонал. През юли 2006 г. бе приет Закон за призн аване, изпълнение и постановяване на актове за обезпечаване на имущество или доказа телства, за прилагане на решението на Съвета за изпълнение на актове за обезпечаване на имущество или доказателства в ЕС.

Продължава сътрудничеството със съседните страни и с държавите-членки на ЕС за раз биване на международните престъпни мрежи. Борбата срещу организираната престъпн ост получи по-голямо политическо внимание и някои правоприлагащи органи засилих а дейността си в тази област. Бяха отбелязани някои успешни действия срещу престъпн

и мрежи, занимаващи се с трафик на хора, наркотици и фалшифициране на пари, в няк ои от случаите в сътрудничество с държави-членки на ЕС. Бяха предприети редица мер ки за разкриване на връзките между правоприлагащи органи и организирани престъпн и групи. Програмите за защита на свидетелите действат частично. Споразумения за сът рудничество в областта на защитата на свидетелите бяха сключени с Бившата югославс ка република Македония и Съединените американски щати.

Въпреки това определени въпроси остават нерешени.

По отношение на новия Наказателно-процесуален кодекс съществуват недостатъци, ка кто е посочено в раздела, посветен на съдебната реформа. Освен това броят на специал изираните служители, извършващи полицейски разследвания, трябва да се увеличи; не обходимо е също така повече обучение за полицейските дознатели. Защитата на даннит е и обработката на поверителна информация не винаги са адекватни, а това възпрепятс тва международното сътрудничество. Необходимо е да бъде създадена модерна и после дователна система за статистика на престъпността, която да позволи на България да сл еди и анализира по-внимателно настоящата ситуация и тенденции.

При поръчковите убийства рядко се стига до успешни разследвания и присъди. Пробле м остава незаконното притежаване на огнестрелно оръжие. Все още е малък броят на д елата, свързани с трафик на хора, контрабанда на наркотици, изпиране на пари, фалши фициране на стоки, валута и документи, по които има издадени присъди.

Организираната престъпност продължава да представлява проблем. Трябва да се подоб ри сътрудничеството между ЦСБОП и финансовите институции, Европол и съответнит е служби в чужбина. Българското законодателство предоставя законовите инструмент и, необходими за разследването и съдебното преследване на организираната престъпно ст. Те обаче все още не са дали значителни резултати.

Като цяло бяха въведени някои механизми, които би трябвало да улеснят борбата срещ у организираната престъпност. Все още са недостатъчни обаче осезаемите резултати в разследването и съдебното преследване по делата, свързани с организираната престъпн ост.

Изпиране на пари

България осъществи известен напредък в борбата срещу изпирането на пари. Законодат елството, свързано с изпирането на пари, понастоящем отговаря напълно на достижен ията на общностното право (*acquis*). През юни 2006 г. Законът за мерките срещу изпир ането на пари бе изменен, за да отговори напълно на изискванията на втората директив а на ЕС срещу изпирането на пари. Поправените препоръки на Оперативната група по финансова дейност относно предотвратяването на изпирането на пари и финансиранет о на терористи също бяха взети предвид. Също така бяха предприети инициативи с цел подобряване на правоприлагането и сътрудничеството между правоприлагащите орган и: обучение на следователи и прокурори, нови организационни структури в полицията и прокуратурата и подобряване на сътрудничеството между правоприлагащите органи.

Могат да се отбележат също така и положителни промени, свързани с отговорите на м еждународни искания за сътрудничество и операции срещу изпирането на пари, извър

шено от чужди граждани. Агенцията за финансово разузнаване продължава да бъде аде кватен административен орган, анализиращ подозрителни транзакции.

Въпреки това определени въпроси остават нерешени.

Ефективното прилагане на законодателството остава по-скоро ограничено и липсват о сезаеми резултати в областта на правоприлагането и наказателното преследване. Трябв а да бъдат проведени кампании за повишаване на осведомеността във всички организа ции, в които съществува риск от изпиране на пари, и техният (контролен) капацитет тр ябва да бъде повишен. Ефективната борба срещу изпирането на пари продължава да бъ де сериозно затруднена от корупцията и организираната престъпност.

Като цяло България осъществи известен напредък в тази област. България трябва все о ще да демонстрира способността си да постига осезаеми резултати в областта на право прилагането и съдебното преследване в случаите на изпиране на пари.

Интегрирана система за администриране и контрол (ИСАК)

Напоследък бе постигнат добър напредък по отношение на изграждането на интегрира ната система за администриране и контрол (ИСАК). Бе разработена и в момента се тест ва софтуерна система за ИСАК, а хардуерът вече е инсталиран. Бе изготвен подробен п лан по отношение на проверките на място; бе назначен и обучен персонал, бе закупено оборудване и бяха изработени процедурните наръчници. Бяха осигурени значителни до пълнителни ресурси за работата, свързана с изграждането на Системата за идентифика ция на земеделските парцели/Географската информационна система (СИЗП/ГИС), коет о доста ускори работата.

Въпреки това определени въпроси остават нерешени.

Вследствие на натоварения график за завършване на Системата за идентификация на зе меделските парцели/Географската информационна система (СИЗП/ГИС) качеството на извършената работа би могло да бъде застрашено. Нещо повече, регистрират се закъсн ения в установяването на връзка между регистъра на земеделските производители и СИ ЗП/ГИС. Като цяло все още съществува риск ИСАК да не работи добре към момента на присъединяването. За да се осигури оперативността на ИСАК, трябва да бъдат положен и упорити усилия, а в някои области те трябва да бъдат увеличени.

Трансмисивна спонгиформна енцефалопатия (ТСЕ) и странични животински продукт и

Също така значителен напредък бе отбелязан при събирането и обработката на животи нски трупове и странични животински продукти (рискова категория 1, 2 и 3). България изгради технически мощности за преработка, съвместими със стандартите на ЕС. Тя съ що така предвиди необходимата система за събиране на тези продукти от ферми или фа брики, както и средства за ефективно наблюдение на процедурата по изхвърляне на отп адъците. Унищожаването на продуктите от обработка в екарисаж (месо и костно браш но) се предвижда да се извършва чрез съвместно изгаряне. Мазнината от продуктите от обработка в екарисаж се използва в екарисажите като заместител на гориво.

Настоящите два екарисажа се намират много близо един до друг в Североизточна Бълг ария. Въпреки че настоящите мощности са преработка за достатъчни, България предви жда построяването на трети екарисаж, за да се осигури по-равномерно разпределение н а преработката в страната и за да се използва модерно оборудване. Що се отнася до пр одуктите с ниска степен на риск (категория 3), съответните предприятия могат да избер ат да изпратят тези продукти в екарисажите или в заводи, регистрирани или одобрени д а обработват такъв тип продукти в съответствие с изискванията и процедурите на ЕС. Б ългария състави списък на всички съществуващи заводи, занимаващи се с търговия и п реработка на материали от категория 3. Всички тези заводи са преминали инспекция и според случая, регистрация или одобрение.

Въпреки това определени въпроси остават нерешени.

България все още се нуждае от подобряване на всички аспекти на прилагането и от про дължаване на систематичните (кръстосани) проверки на всички нива, включително и о т въвеждането на системата за анализ на риска и критични контролни точки (HACCP). Като цяло съществува опасност системата за преработка да не бъде напълно работеща към момента на присъединяването.

Финансов контрол на разходите за структурна дейност

Добър напредък е извършен във връзка с процеса на акредитация на разширената децен трализирана система за изпълнение (EDIS) за предприсъединителните финансови инст рументи ФАР и ИСПА. България предприе специфични мерки като приемане на правит елствено решение за назначаване на допълнителни наблюдатели в съответните институ ции; страната продължи процеса на набиране на кадри и проведе интензивни програми за обучение на персонала в ключови области. Бе подписан меморандум за разбирателст во между Министерството на финансите и съответните компетентни министерства, кой то би трябвало да подобри сътрудничеството и да позволи ускорена акредитация по EDIS за програмите ФАР и ИСПА.

Сега България трябва да продължи да полага интензивни усилия, като завърши текущи я процес по набиране и обучение, проведе допълнителна обширна програма за обучени е за експерти от изпълнителните агенции по национално законодателство за обществен ите поръчки и процедури и изготви подходящи допълнителни наръчници.

Настоящото темпо на подготовка би трябвало да позволи приключването на акредитац ията по EDIS за ИСПА до края на годината за някои от засегнатите изпълнителни орга ни, но в най-малко един случай няма да бъде препоръчана акредитация. По отношение на процеса на акредитация по EDIS за ФАР са нужни допълнителни усилия, за да може целта да бъде достигната.

2. Други въпроси, по които е бил нужен допълнителен напредък през май 2006 г.

2.1. Политически критерии

Трафик на хора

В тази област е осъществен напредък. Продължителното сътрудничество с държавите-членки в борбата с трафика на хора доведе до разбиването на една мрежа. През август 2006 г. наказателният кодекс бе изменен и сега той определя трафика на бременни жен и с цел търговия с бебета като специфично престъпление.

Въпреки това определени въпроси остават нерешени.

На Националната комисия за борба с трафика на хора не е предоставен офис. Нейният секретар напусна през юли 2006 г. България остава страна на транзит и на произход за трафик на хора. Не е спрян трафикът на новородени бебета, включващ бременни жени, които раждат в чужбина. Отсъствието на надеждни механизми за регистрация води до липса на ясна информация за жертвите на трафика и за броя на изчезналите хора. Прил агането на Закона за българските документи за самоличност остава непълно. Ограниче но е прилагането на програмата за защита на свидетелите. България все още не е подпи сала Конвенцията на Съвета на Европа за борба с трафика на хора. Като цяло в областт а на трафика на хора е постигнат ограничен напредък.

Лошо отношение по време на предварителното задържане и условия в затворите

Проблемите, набелязани в доклада от май, в областта на условията в затворите, третира нето и спазването на задълженията по международни конвенции в центрове за задържа не и затвори, остават нерешени.

Закрила на детето

В областта на закрилата на детето има осъществен напредък. През май 2006 г. е създад ено специализирано звено към Инспектората при Агенцията за социално подпомагане с цел наблюдение и контрол на домовете за възрастни хора и деца. През юни 2006 г. за почна мониторингът на програмата „Асистенти на хора с увреждания“. В този контекст се провежда също така обучение за родители с деца с увреждания. Правилникът за при лагане на Закона за социалното подпомагане бе изменен с цел засилване на развитието на алтернативни услуги за децата. Продължи мониторингът на домовете за деца с увре ждания.

Въпреки това определени въпроси остават нерешени.

В много домове битовите и санитарни условия остават на много ниско ниво. Създаден ото специализирано звено към Инспектората при Агенцията за социално подпомагане трябва да бъде доразвито, за да провежда контрол на задоволително равнище. Трябва д а бъдат приети разпоредби, за да се вземат предвид по подходящ начин резултатите от този контрол.

Система за грижи за хора с физически и психически увреждания

Постигнат е ограничен напредък. Бяха предприети някои стъпки най-вече с цел подобр яване на прозрачността при разпределяне на отговорностите между министерствата на здравеопазването и труда и социалната политика.

Въпреки това определени въпроси остават нерешени.

Нужно е да се засили ролята на Агенцията за хората с увреждания като институция, отг оваряща за планирането и прилагането на националната политика за хората с увреждан ия. Нужни са значителни усилия, за да се осигури подобряване на условията на живот в домовете. Освен това са необходими усилия за предотвратяване на по-нататъшното ин ституционализиране и за осъществяване на действията, заложени в Националния план за действие за осъществяване на политиката за психично здраве на България 2004-2012 г. Съществуващите проекти и приоритети не отговарят в достатъчна степен на нуждите на хората в тези домове.

Закрила и интеграция на малцинствата

По отношение на интеграцията на ромите бе осъществен известен напредък. През май 2006 г. бе стартирана програмата „От социална помощ към заетост“ за огрaмотяване и квалификация на роми. Нейната цел е предоставяне на основно професионално обучен ие за безработни роми. При това по тази програма бяха назначени на работа хора от ро мската общност, главно в проекти за модернизация на инфраструктурата.

През май 2006 г. бе назначен координатор за Десетилетието на ромското включване 2005-2015 г. България пое председателството на Десетилетието на ромското включване за една година. Организират се редовни мониторингови срещи за преглед на прилагане то на тази програма. Административният капацитет на Комисията за защита от дискри минация бе засилен чрез назначаване на допълнителен персонал. Продължи осъществя ването на мерки за професионално и друго обучение за уязвими групи. Бе осигурено до пълнително обучение за служителите на Съвета по етнически и демографски въпроси.

Въпреки това определени въпроси остават нерешени.

Длъжностните характеристики и бюджетите за помощник-учителите все още не са опр еделени окончателно. Мерките за интегриране на децата от ромски произход в училищ ата трябва да бъдат засилени, за да включват учениците и от по-горните класове. Здрав ното състояние на ромското население е лошо и разпространяването на болести, причи нени от бедност и липса на хигиена, е често явление. Много роми продължават да имат ограничен достъп до здравни услуги. Необходимо е да се увеличат усилията за включва нето на уязвими групи, по-специално на роми, в пазара на труда.

Административният капацитет на Националния съвет за сътрудничество по етнически и демографски въпроси остава ограничен, особено на регионално ниво. Подходът на п равителството към незаконните поселища, преди всичко на хора от ромската общност, доведе до напрежения. Принудителното изселване допълнително усили напрежението. Необходими са допълнителни усилия за борба с всички форми на нетърпимост, по-спе циално чрез цялостното прилагане на съществуващото законодателство в областта на

медийните и други методи за борба с всякакви форми на расизъм, дискриминация или ксенофобия.

2.2. Икономически критерии

Макроикономическа стабилност и дефицит по текущата сметка

В доклада си от май 2006 г. Комисията отново потвърди, че България е функциониращ а пазарна икономика и заключи, че продължаването на разумната данъчна политика и п олитиката на доходите е оправдано, като се има предвид увеличаването на дефицита по текущата сметка. В споменатите по-долу области е осъществен напредък. Запазва се ст рогата данъчна политика, а бюджетният излишък достигна 3,6 % от прогнозния БВП за първите седем месеца на 2006 г. Реалните заплати нараснаха с 1,5 % за първата полови на на 2006 г. спрямо същия период на предходната година – което е нарастване, по-мал ко от това на производителността. Ръстът на износа на стоки достигна около 30 % през първата половина на 2006 г. и бе по-висок от ръста на вноса. В резултат на това търгов ският дефицит започна да намалява леко през май и до края на юни достигна 21,0 % от БВП. В съответствие с по-ниския търговски дефицит и дефицитът по текущата сметка също спадна през юни за първи път за повече от година. Нетният приток от преките чу жди инвестиции продължава да покрива около 75 % от дефицита по текущата сметка.

Въпреки това остават някои нерешени проблеми. Дефицитът по текущата сметка остав а висок и се увеличи от 11,8 % в края на 2005 г. до 14,3 % през 12-те месеца, предшеств ащи юни 2006 г. Това се дължи най-вече на по-ниските приходи от туризма, на значите лното намаляване на текущите преводи и на по-малкия излишък в приходния баланс. С ледователно трябва да бъде продължена строгата макроикономическа политика, за да с е овладее високият външен дефицит.

Приватизация и преструктуриране на промишлеността

В доклада си от май 2006 г. Комисията заключи, че процесът на приватизация, либерал изация и преструктуриране на комуналните услуги е отбелязал добър напредък. В спом енатите по-долу области е осъществен по-голям напредък. Процесът на приватизация н абра отново сили. Продажбата на дружеството „Параходство Българско речно плаване“ и на топлоелектроцентралата във Варна приключи. Започна процедура за приватизация на някои областни топлофикационни дружества. Тръжната процедура за продажбата на „България еър“ бе стартирана през юни. Либерализацията на енергийния пазар продъл жи с намаляване на праговете за преки договори между големи клиенти и доставчици.

Въпреки това остават някои нерешени проблеми. Предвиденият от правителството про цес на приватизация трябва да бъде приключен. Приватизационната стратегия за „Пара ходство Български морски флот” все още се преглежда от Министерския съвет. До при съединяването остава да бъде приключено счетоводното разделяне на Националната ел ектрическа компания и “Булгаргаз” и либерализацията на пазарите на газта и електриче ството. Трябва да бъдат продължени усилията за подобряване на финансовата ситуация на железопътните компании.

Бизнес среда

В доклада си от май 2006 г. Комисията заключи, че е необходимо по-нататъшно подоб рение на функционирането на съдебната система и по-нататъшно облекчаване на регул аторните пречки пред бизнеса. В споменатите по-долу области е осъществен ограничен напредък. Новият проект на Граждански процесуален кодекс бе внесен в Парламента п рез май. Измененията на законодателството в областта на несъстоятелността бяха прие ти през май. През юни Съветът за икономически растеж прие План за действие за по-д обро регулиране, включващ изследване на най-проблематичните регулаторни режими, действащи понастоящем.

Въпреки това остават някои нерешени проблеми. Законът за търговския регистър трябв а да бъде напълно приложен и електронният търговски регистър трябва да започне да д ейства напълно. Трябва да продължат усилията за облекчаване на регулаторната рамка, като те бъдат насочени по-специално към тези регулаторни режими, които създават на й-големи пречки пред бизнес дейностите. Трябва по-систематично да се прилагат оцен ки на въздействието от регулаторните режими. Функционирането на административнат а и на съдебната система трябва да бъде подобрено още повече.

Гъвкавост на пазара на труда

Докладът от май 2006 г. стигна до заключението, че регулаторната рамка на пазара на т руда трябва да бъде направена по-гъвкава. В споменатите по-долу области е осъществе н известен напредък. Промените в Кодекса на труда през май направиха малко по-гъвк ави разпоредбите, свързани с работното време. Максималното седмично работно време бе увеличено на 48 часа за служители, работещи на специален договор, за да могат да и звършват допълнителна работа. Ако дадат писмено съгласие, тези работници могат да работят и повече. Освен това максималният период, върху който се изчислява средното седмично работно време, е увеличен в някои случаи до шест месеца.

Въпреки това остават някои нерешени проблеми. Разпоредбите в Кодекса на труда отн осно работното време и работата на срочен договор остават твърде рестриктивни. Извъ нредният труд остава забранен по принцип, освен в някои специални случаи. Допълнит елните възнаграждения за трудов стаж все още не са включени в нормалния размер на заплащането. Много важно условие за справяне с пречките на пазара на труда е цялост ната реформа в образователната система.

2.3. Критерии в областта на достиженията на правото на ЕС (*acquis*)

Този раздел дава оценка на промените в областите на общностното право (*acquis*), кои то изискваха допълнителни усилия през май 2006 г., в две категории.

– Първо, области, в които е осъществен значителен напредък и в които при запаз ване на сегашното темпо подготовката на България е в график.

– Второ, области, в които е необходим по-нататъшен напредък и в които Българ ия трябва да продължи подготовката си.

2.3.1. Области, в които подготовката на България е в график

Глава 2 Свободно движение на хора

В областта на **взаимното признаване на професионални квалификации** през юли 2006 г. бе изменен Законът за здравето и продължава укрепването на административни я капацитет, както по отношение на обучението, така и на по-нататъшното развитие на съответните административни структури. Напредък бе отбелязан и по отношение на зд равните професии (лекари, медицински сестри, стоматолози, фармацевти и акушери), к оординирането на обучението и автоматичното взаимно признаване на квалификациит е, за което бяха приети постановления през август 2006 г. България трябва да осигури п равилното прилагане на горепосоченото законодателство.

Глава 3 Свободно предоставяне на услуги

В областта на **банковата дейност** през юли 2006 г. бяха приети Закон за допълнителни я надзор върху финансовите конгломерати и Закон за кредитните институции. Законът за гарантиране на влоговете в банките също бе изменен през юли 2006 г. България тряб ва да приключи транспонирането на новите правила на ЕС за капиталовите изисквания за кредитните институции и инвестиционните фирми.

В областта на **инвестиционните услуги** и **пазарите на ценни книжа** през юли 2006 г. бяха одобрени от Съвета измененията в Закона за публичното предлагане на ценни кни жа и в Закона за търговията с вътрешна информация и манипулирането на пазара на фи нансови инструменти и предоставени на Парламента за приемане. В областта на **инфор мационното общество** бе приет Закон за електронната търговия. България осъществи добър напредък в областта на банковата дейност, инвестиционните услуги, пазара на це нни книжа и информационното общество.

Глава 7 Земеделие

България осъществи напредък в някои области от земеделието. Напредък бе отбелязан в създаването **на Разплащателната агенция**, в повишаването на осведомеността и уме нията в областта **на търговските механизми** и в създаването **на общи организации н а пазара на вино и спиртни напитки, говеждо месо и мляко.** Също така се наблюдав а значителен напредък във ветеринарния сектор, по-специално в областта **на търговия та с живи животни и животински продукти, общите мерки**, включително зоонозите и **хуманното отношение към животните**. За последното бяха извършени подробни ан ализи по отношение на прилагането на стандартите на ЕС. Бяха изработени съответни проекти за подкрепа от Общността. България осъществи добър напредък в гореизброен ите области.

Глава 8 Рибарство

В областта на **инспекциите и контрола** законовите изисквания на ЕС за регистрацион ните данни за улова и за воденето на дневници бяха транспонирани и се прилагат. В об ластта на **управлението на ресурсите и на флота** бе осъществен значителен напредък по отношение на сателитната система за наблюдение на кораби, която се очаква да дей ства за всички плавателни съдове, засегнати от присъединяването. По отношение на по

дготовката за участието на България в **структурните дейности на ЕС в сектор рибарс тво** и **пазарната политика**, България предприе значителни стъпки за подобряване на а дминистративния капацитет и отношенията с рибната промишленост. Освен това на К омисията бе представен проект за национален стратегически план.

Глава 9 Транспорт

В областта на **морския транспорт** се отбелязва известен напредък. Актуализираната ст ратегия за приватизация на "Параходство Български морски флот" бе представена на П арламента през август. Докато независимостта на инспекциите не бъде гарантирана с п риключването на процеса на приватизация, всички инспекции освен тези, извършвани в рамките на Международния кодекс за сигурност на кораби и пристанищни съоръжен ия и на Международния кодекс за управление на сигурността, и издаването на докумен ти за безопасната експлоатация на кораби се извършват от класификационни организац ии. До присъединяването тези инспекции могат да бъдат извършвани само от класифик ационни организации, признати от ЕС.

Глава 10 Данъчна политика

България осъществи значителен напредък в областта на данъка добавена стойност (ДД С). В тази област през юли 2006 г. бе приет новият Закон за ДДС. Той съдържа по-спец иално разпоредби за транспонирането на режима за вътрешността на Общността. В обл астта на взаимовръзката на информационните системи България продължава да върви в правилната посока и усилията за навременното приключване на системата за електро нни услуги в областта на ДДС трябва да продължат.

Глава 13 Заетост и социална политика

България осъществи добър напредък в областта на **трудовото право**. Кодексът на труд а бе изменен през май 2006 г. с оглед осигуряване на съвместимост с общностното пра во (*acquis*), особено що се отнася до директивите за колективните уволнения, прехвърл янето на предприятия, работата на непълно работно време, работата на срочен трудов д оговор, несъстоятелността на работодателя, работното време, писмената информация о тносно индивидуалните условия на назначаване и защитата на младежите по време на р абота. Бяха приети и други актове с цел транспониране на директивата за командирова нето на работници и директивите относно допълване на устава на Европейското друже ство и Европейското кооперативно предприятие, директивата относно предоставяне на информация и консултиране и директивата за европейските работнически съвети. След ователно, повечето от недостатъците бяха поправени. Въпреки това е нужно да бъдат з асилени административният капацитет и механизмите за вътрешен контрол на Инспекц ията по труда, за да се гарантира ефективно и безпристрастно прилагане на достижения та на общностното право (*acquis*) в тази област.

Отбелязан е значителен напредък в подготовката за управлението на **Европейския соц иален фонд (ЕСФ),** особено във връзка с обучението на държавни служители и по-нат атъшното набиране на персонал.

Глава 21 Регионална политика

По отношение на **институционалните структури** (административния капацитет) Бълг ария осъществи добър напредък с продължаващото прилагане на планове за набиране на персонал за съответните органи. Увеличаването на заплатите за държавните служит ели, занимаващи се с администриране на фондовете на ЕС, улесни набирането на квали фициран персонал. За да се осигури успешно прилагане на структурните фондове, бе ор ганизирано съответно обучение.

В областта на **мониторинга и оценяването** бе постигнат добър напредък с приключва нето на основната пилотна система за системата за управление и информация. Бе започ нато първоначално обучение и бе разработена обща програма за обучение за всички кр айни потребители. Бяха създадени звена за оценка в някои органи за управление. Въпр еки това е нужно да се засили изграждането на капацитет на всички нива, за да се осигу ри пълното усвояване на фондовете на ЕС, като същевременно се спазват достиженият а на общностното право (*acquis*). Освен това процедурите за избор на проекти и тяхнот о прилагане изискват голямо внимание.

Глава 22 Околна среда

България осъществи добър напредък в областта на **ядрената безопасност и защитата от радиация**. Броят на служителите, работещи в Агенцията за ядрено регулиране, бе ув еличен, като понастоящем той включва експерти, отговарящи за някои аспекти, свърза ни с медицинското облъчване.

Глава 23 Защита на потребителите и тяхното здраве

В тази глава е осъществен значителен напредък. Привеждането на българското законод ателството в съответствие с достиженията на общностното право (*acquis*) в областта на **мерките, свързани с безопасността**, както и на **тези, които не са свързани с безопас ността**, напредна значително чрез приемането на Закона за потребителския кредит и чр ез измененията на Закона за защита на потребителите. Новото вторично законодателст во включва механизми за подкрепа на сдруженията на потребителите и правила относн о статута на Комисията за защита на потребителите. Бе изработен проектозакон за дист анционната търговия с потребителски финансови услуги, който обаче все още не одобр ен от българското правителство и приет от Парламента.

Бе назначен допълнителен персонал и бе проведено обучение за органа, създаващ поли тиката, и за правоприлагащите органи. По този начин бе подобрен надзорът на пазара благодарение на създаването на Комисията за защита на потребителите (КЗП) и на Съв ета за координация и обмен на информация. Последният има за задача да обедини КЗП и трите други основни органи за надзор на пазара. Активното участие в системата на Е С за ранно предупреждение за нехранителните продукти и по-интензивните проверки з аедно с административното проследяване показват адекватен надзор на пазара. 12 % от всички проведени проверки доведоха до издаване на административни актове, а в осем от случаите-до изтегляне на продукти от пазара.

Продължи изграждането на ефективно движение на потребителите с предоставянето на финансови ресурси на единайсет български **сдружения на потребители** и провеждането

о на широка програма за обучение на техния персонал. Тези неправителствени организ ации бяха официално приобщени към надзора на пазара с подписването на Меморанду м за съвместна дейност с КЗП. Бе започната кампания за информиране на общественос тта за целите и механизмите на защитата на потребителите.

Глава 24 Сътрудничество в областта на правосъдието и вътрешните работи

В областта на **предоставянето на убежище** административният капацитет на Агенцият а за бежанците бе засилен по подходящ начин.

В областта на **съдебното сътрудничество по наказателноправни и гражданскоправ ни въпроси** бяха ратифицирани Споразумението за привилегиите и имунитетите на Ме ждународния наказателен съд и Конвенцията на Съвета на Европа за предотвратяване на тероризма. По отношение на качеството на международното съдебно сътрудничеств о по наказателно правни въпроси през юли 2006 г. беше приет Законът за постановяван е, приемане и изпълнение на решения за обезпечаване на имущество или доказателства от държавите-членки на Европейския съюз. България осъществи добър напредък в тези области.

2.3.2. Области, в които е необходим допълнителен напредък

Глава 3 Свободно предоставяне на услуги

В областта на **застраховането** през юни 2006 г. бяха приети изменения в Кодекса за зас трахованието, които предвиждат Гаранционният фонд задължително да се презастрахов а.

Въпреки това в България все още се движат много автомобили с невалидни номера. Пр ограмата за презастраховане на Гаранционния фонд все още не е проведена. Основно п редизвикателство остава подписването на Многостранното споразумение под егидата н а Съвета на бюрата, както и Споразумението между компенсиращите органи и гаранци онните фондове, за да се позволи на българските автомобили да се движат в ЕС, без да се налагат проверки на границите на застраховките „Гражданска отговорност“ за трети лица и за осигуряване на пълната приложимост на 4-тата директива за автомобилното з астраховане. Следователно проверките на границите на застраховките „Гражданска отг оворност“ за трети лица за българските автомобили все още могат да се изискват дори и след приемането, а компенсацията на жертвите на пътнотранспортни произшествия о т страна на компенсиращите органи да не бъде осигурена или да бъде осигурена само ч астично, така, както е предвидено в член 6 на гореспоменатата Директива.

Опирайки се на напредъка, осъществен от май 2006 г. насам, подготовката на България в областта на застраховането трябва да продължи в оставащите месеци.

Относно **защитата на личните данни** българското законодателство все е още не е при равнено с достиженията на общностното право (*acquis*). Измененията на Закона за защ ита на личните данни са все още в процес на подготовка и не е приключило набиранет о на допълнителен персонал за Комисията за защита на личните данни. Трябва да бъда т решени проблемите с липсата на бюджетна независимост и с функционирането на схе мата за регистрация и нотификация. Трябва да бъде подобрена дейността, свързана с п

рилагането и управлението на жалби, и да бъдат взети ефективни мерки от страна на ко нтролния орган за определяне на използването на ресурсите и правомощията, с които р азполага.

Глава 4 Свободно движение на капитали

В областта на **изпирането на пари** бе осъществен напредък с измененията на Закона за мерките срещу изпирането на пари, които отразяват напълно изискванията на втората д иректива на ЕС срещу изпирането на пари, и с приравняването на българското законод ателство към поправените препоръки на Оперативната група по финансова дейност отн осно предотвратяването на изпирането на пари и финансирането на терористи. Българи я трябва да покаже, че може да постигне осезаеми резултати в областта на правоприлаг ането и съдебното преследване за случаите на изпиране на пари. *(Вж. също глава 1.2*)

Глава 5 Дружествено право

България осъществи напредък в областта на **защитата на правата на интелектуалнат а и индустриална собственост (ПИИС).** През юли 2006 г. бяха приети изменения на З акона за патентите, а през август 2006 г. бяха приети измененията на Закона за марките и географските означения и на Закона за промишления дизайн. През май в Русе бе орга низирана голяма конференция за повишаване на осведомеността с помощта на Светов ната организация за интелектуална собственост и Европейската комисия. През август 2006 г. бе започната национална кампания в електронните медии за повишаване на осв едомеността. Съветът за защита на правата на интелектуалната и индустриална собстве ност се събра два пъти. Проведоха се също срещи с асоциации от индустрията, свързан а с интелектуалната собственост. В обучението се включиха съответни министри, патен тното бюро, прокурори, както и митнически служители. Престъпленията, свързани с ин телектуалната собственост, продължават да представляват заплаха и да поставят истин ско предизвикателство пред България. Страната следва да осигури спазването от стран а на потребители на защитено съдържание-като кабелни оператори-на техните задълже ния за плащане на роялти**.**

По отношение на наскоро изменения български закон за патентите бе породена загриж еност относно някои изменения, водещи до намаление на сроковете на временните защ итни схеми за фармацевтичните продукти. В някои случаи тези промени ограничиха пр идобитите права.

Глава 7 Земеделие

Що се отнася до **системите за ветеринарен контрол на вътрешния пазар**, на Българ ия й остава да довърши инфраструктурата (гранични постове за проверка) и процедури те за проверка на живите животни и продуктите от животински произход, внесени от т рети страни, да създаде ефективна система за контрол за участие на вътрешния пазар и да демонстрира, че базите данни за идентификация, регистрация и контрол на движени ето за съответните видове домашни животни функционират в реално време при онлайн ползване от множество потребители (проследяемост). Нужни са мерки за контрол **на з аболяванията по животните**, за да се гарантира, че в страната няма класическа чума п о свинете. Накрая, по отношение **на общественото здраве** на България все още й остав а да организира разпределянето на отговарящото на нормите сурово мляко между пред

приятията от млекопреработвателния сектор.

Глава 9 Транспорт

В областта на **въздушния транспорт** общите проверки, извършени от Европейската аг енция за авиационна безопасност (ЕААБ) и на Обединените авиационни власти (JAA) р азкриха значителни и хронични недостатъци в административния капацитет на българс ката гражданска въздухоплавателна администрация при осигуряване на необходимия н адзор за сигурност, въвеждане на изискванията на Общността за сертифициране, пълна изправност и поддръжка на самолетите и гарантиране на съвместимост с тези изискван ия на многобройните самолети, произведени в Общността на независимите държави.

За да спази всички правила на ЕС, свързани с авиационната безопасност, България спе шно трябва да представи план с коригиращи действия и да го приложи съгласно строг график, в тясно сътрудничество и под ръководството на ЕААБ, за да отстрани всички н едостатъци в областта на сигурността. След това ЕААБ трябва да провери прилагането на този план посредством друга проверка преди присъединяването на България.

Глава 10 Данъчна политика

В областта на **преките данъци** и **взаимопомощта** не може да се отбележи напредък, т ъй като съответните законодателни актове все още не са приети от Парламента. На Бъл гария й остава все още да премахне безмитните магазини за пристигащи пътници.

Глава 13 Социална политика и заетост

По отношение на **общественото здраве** се подготвя по-нататъшно приравняване на зак онодателството с достиженията на общностното право (*acquis*) в областта на кръвта и кръвните съставки, тъканите и клетките. Изискванията на ЕС за проследяемост и съоб щаване на сериозни реакции и събития бяха транспонирани. Административният капац итет на съответните изпълнителни агенции бе леко засилен. Редовно се извършват про верки на настоящата мрежа от специализирани институти, следвани от административ и актове или санкции, където е необходимо.

Относно достъпа до здравеопазване, закрилата на детето и третирането на възрастните хора и хората с увреждания все още са необходими значителни усилия, за да се осигури подобряването на битовите условия в домовете, намаляване на институционализиранет о и осъществяване на действията, заложени в Националния план за действие за осъщес твяване на политиката за психично здраве на България 2004-2012 г. Въпреки известния напредък спрямо май 2006 г. в областта на **социалния диалог** двустранният диалог не бе подсилен достатъчно и все още не е решен проблемът за нуждата от по-нататъшно и зграждане на капацитет. Критериите за представителност следва да се прилагат по безп ристрастен начин за всички организации на социалните партньори. Участието в тристр анния диалог трябва да бъде ограничено до организациите на социалните партньори съ с социален мандат. България трябва да засили подготовката си в тази област.

В областта на **социалното включване** остават нерешени редица проблеми. България т рябва **да** продължи аналитичната работа и разработването на социална статистика за бе дността и социалното изключване в съответствие с показателите на ЕС за социалното

изключване. Трябва да продължат усилията за подобряване на положението на уязвими те групи, по-специално ромите, и за насърчаване на тяхната пълна интеграция в общес твото.

България осъществи известен напредък в областта на **борбата с дискриминацията**. Въ преки това административният капацитет на Комисията за защита от дискриминация се нуждае от засилване. Усилията за гарантиране на ефективното прилагане на Рамковата програма за равноправно интегриране на ромите в българското общество не са достатъ чни.

Глава 14 Енергетика

В областта на **конкурентоспособността и вътрешния енергиен пазар** е осъществен огр аничен напредък. Пълното отваряне на пазарите на електроенергия и газ напредва, но с а необходими продължителни усилия за завършване на преструктурирането на компан иите за електроенергия и газ НЕК и „Булгаргаз“. Също така до присъединяването Бълга рия трябва да премахне съществуващите монополи за внос и износ, както е предвидено в нейния Закон за енергетиката.

В областта на **ядрената енергетика и ядрената безопасност** е осъществен известен на предък. Българските власти изготвиха подходяща стратегия за извеждане от експлоата ция, за да изпълнят ангажиментите си по отношение на предсрочното затваряне, после двано от извеждане от експлоатация, на блокове от 1 до 4 на Атомната електроцентрал а “Козлодуй”.

Въпреки това усилията за осъществяване на предложените действия трябва да продълж ат. Не са извършени докрай оперативните и административни действия, необходими за изпълнението на тази стратегия, по-специално одобрението от страна на органа за ядре но регулиране на промяна в лиценза за блокове 1 и 2, което ще позволи извършването на подготвителни действия за извеждане от експлоатация и демонтиране, както и издав ането на лиценз за „нулева мощност“ за блокове 3 и 4. Те са нужни, за да може впослед ствие да бъде осъществена ревизираната стратегия, гарантираща необратимото затваря не на всички четири блока на ядрената централа.

Глава 15 Индустриална политика

В областта на **приватизацията и преструктурирането** бе осъществен напредък. *(Вж. също така раздела, посветен на икономиката.)* Въпреки това по отношение на престр уктурирането на стоманодобивната промишленост бе извършен малък напредък. Бълга рия поиска удължаване на периода на преструктуриране до 2008 г. Тя прие да удължи д о 2008 г. възможността за връщане на държавните помощи, ако поставените условия н е са изпълнени.

Глава 19 Телекомуникации и информационни технологии

Някои ключови проблеми в областта на **електронните съобщения и информационни те технологии** все още не са решени. Новото първично законодателство, транспонира що достиженията на общностното право (*acquis*) от 2002 г., и последващото вторично законодателство все още са в процес на приемане. Все още не са приложени подходящ

и мерки за регулиране на цените на едро на мобилните телефонни услуги, както и за въ веждането на ефективни системи за осчетоводяване на разходите. Тези мерки осигуряв ат точен и справедлив характер на задълженията за ценообразуване в областите на услу гите на взаимно свързване, предоставяне на необвързан достъп, достъп и гласова телеф ония на дребно. Освен това националният регулаторен орган трябва да получи подобре н капацитет и пълна независимост да изпълнява задачите си за регулиране. Подготовка та на България за постигане на съответствие с регулаторната рамка на ЕС до присъедин яването остава недостатъчна.

Глава 21 Регионална политика и координация на структурните инструменти

Програмирането напредва по план. Въпреки това е нужен повече напредък по отноше ние на съставянето на подходящ резерв от добре подготвени проекти. България рискув а да не разполага с достатъчно подготвени проекти до присъединяването и поради това да не успее да усвои напълно отпуснатите й финансови средства по структурните фонд ове.

Изграждането и функционирането на стабилна и ефикасна **система за финансово упра вление и контрол** все още не са довели до резултати, по-специално що се отнася до зв ената за вътрешен одит, които осъществиха ограничена дейност и не постигнаха подхо дящи стандарти. По отношение на набирането и назначаването на хора бе осъществен напредък, но все още не са приключени комплексните планове за набиране и обучение. Процедурните наръчници са под формата на работен вариант. Тези наръчници трябва д а бъдат бързо финализирани и по тях да се провежда обучение. Процедурите трябва да бъдат тествани и да бъде установена стандартна процедура. Въпреки че бяха създадени екипи за предварителен контрол във всички управленски органи, е необходимо да бъде удостоверено правилното прилагане на процедурите за възлагане на обществени поръч ки в този контекст.

Глава 22 Околна среда

В областта на **хоризонталното законодателство** не бяха предприети специфични дейс твия за повишаване на обществената осведоменост и приобщаване в сферите на Компл ексното предотвратяване и контрол на замърсяването (IPPC) и програмата "Натура 2000". Финансовите средства за създаването на достъпен за обществото регистър за оц енка на въздействието върху околната среда бяха заделени. Въпреки това регистърът вс е още не е изготвен.

Слаб напредък бе отбелязан в набирането на персонал на регионално ниво в областта **н а управлението на отпадъците**. Разработването на интегрирана мрежа от депа за отпа дъци не се ползва с необходимото внимание.

По отношение на **качеството на водата** трябва да бъде прието изменението на Закона за водите за пълно приравняване с рамковата директива на ЕС за водите.

Въпреки това определени въпроси остават нерешени.

Трябва да бъде постигнато по-нататъшно засилване на административния капацитет по отношение на човешките ресурси, лабораториите и оборудването, особено на регионал

но равнище.

Що се отнася до **Комплексното предотвратяване и контрола на замърсяването (IPPC)**, бе осъществен напредък. Общият брой на издадените комплексни разрешителн и достигна 108 от общо 230, които трябва да бъдат издадени до края на октомври 2007 г. За другите съоръжения бяха открити процедури. Въпреки това процесът на издаване на оставащите разрешителни и прилагането на всички разрешителни трябва да бъде пр одължен, за да се приключи навреме процесът.

По отношение на **качеството на въздуха** транспонирането изостава. Нужни са увеличе ни усилия за пълно транспониране на оставащите директиви за въздуха (атмосферен въ здух, национални тавани за емисии, търговия с емисии, сярно съдържание на течните г орива).

Нужни са значителни усилия, за да бъде осъществен напредъкът в прилагането на мерк ите в тези области според планирания график.

Глава 24 Сътрудничество в областта на правосъдието и вътрешните работи

По отношение на подготовката за прилагане на **достиженията на правото от Шенген и управлението на бъдещата външна граница на ЕС** е отбелязан напредък. Вследств ие на прилагането на стратегията и плана за действие за интегрирано гранично управле ние през май 2006 г. в граничната зона бяха разположени общи следователски екипи, а през юни 2006 г. там бяха поставени съвместни мобилни екипи от служители на митни ците и на гранична полиция. Понастоящем действат 13 такива екипа. През юни 2006 г. България прие план за действие за подготовка за включване в SIS II на по-късен етап с лед присъединяването. Подготовката за включването в Шенген след присъединяването върви като цяло в правилната посока, но България трябва да покаже и на практика, че подготвителната ѝ работа е изцяло съсредоточена върху SIS II, а не върху SIS I+. Наби рането на допълнителен персонал продължи: бяха назначени 137 от предвидените 200 допълнителни служители на гранична полиция. През юли 2006 г. на КПП „Лесово“ на българо-турската граница бе въведен пилотен проект за „плащане на едно гише“, но то зи принцип трябва да обхване всички граници на България, за да се намали рискът от к орупционни практики. През август 2006 г. българската гранична полиция и Европейска та агенция за управление на оперативното сътрудничество по външните граници на дъ ржавите-членки на Европейския съюз FRONTEX подписаха споразумение за сътруднич ество. Също през август бе подписано споразумение с Румъния за граничния режим, съ трудничество и взаимопомощ при решаване на въпроси, свързани с границите. В перио да от май до септември 2006 г. на българската държавна граница бяха задържани 220 д уши, а на 499 бе отказано влизане в страната през граничните контролно-пропускателн и пунктове.

Границите на България остават твърде уязвими по отношение на трафика на хора и сто ки и инвестициите в модерно оборудване и добре обучен персонал трябва да продължа т с оглед на осигуряване на високо ниво на контрол.

В областта на борбата с **наркотиците** не бе засилен административният капацитет на Националния фокусен център в рамките на Европейския център за мониторинг на нарк отиците и наркоманиите. България продължава да бъде страна с голям транзит на конт

рабанда на наркотици. Ефективното прилагане на мерки срещу наркотиците продължав а да бъде предизвикателство От май 2006 г. насам на българските граници бяха заловен и близо 180 кг хероин, 30 кг хашиш и повече от 200 кг амфетамини, както и малки кол ичества марихуана, екстази и кокаин.

За информация относно **защитата на данните** вж. глава 3.

Глава 28 Финансов контрол

В областта на **защитата на финансовите интереси на ЕС** бяха извършени някои подо брения в борбата с измамите. Стратегията за борба с измамите и съответният план за д ействие бяха подобрени и дейностите бяха прилагани на практика до настоящия момен т. През юли в рамките на Съвета за координация на борбата с измамите (AFCOS) бе съз дадено ново централно звено с цел подобряване на капацитета на координацията на съ ответните национални органи и сътрудничество с Европейската служба за борба с изма мите (OLAF) в борбата с измамите и за защитата на финансовите интереси на ЕС. Добр ата работа на централното звено и пълното сътрудничество на съответните национални органи в рамките на структурата трябва да осигурят ефикасна защита на финансовите и нтереси на ЕС.

3. Превод на достиженията на общностното право (*acquis*) на български език

На България й остава да осъществи превода на около 1.4 % от достиженията на общно стното право (*acquis*) (около 1360 страници) и редакцията на около 16 % (около 15 000 страници). Като се отчете положението на останалите етапи (коригиране, поправяне, ф инализиране от юридическите редактори на институциите), общо около 51 % от общия брой страници (около 48 000 страници) все още не са готови за публикуване в специал ния брой на *Официален вестник* от датата на разширяване.

От изключителна важност е достиженията на общностното право (acquis) да бъдат изця ло преведени и редактирани преди присъединяването, за да се осигури правна сигурнос т на вторичното законодателство. България е приканена да увеличи усилията си за пост игане на тази цел.

СПЕЦИФИЧНО ПРИЛОЖЕНИЕ — РУМЪНИЯ

1. Области, в които са необходими по-нататъшни усилия според заключенията на доклада от май

1.1. Политически критерии

Съдебна система

Постигнат е по-нататъшен напредък в реформата на съдебната система. Изпълнението на националната стратегия и на плана за действие за реформа на съдебната система продължава. През май 2006 г. бе приет Закон за медиацията, който установява система за алтернативно разрешаване на спорове. Ще бъде създаден съвет по медиация, който ще следи за изпълнението на закона. Министерството на правосъдието, Висшият съдебен съвет, практикуващи съдии и прокурори, адвокати и чужди експерти започнаха основно преразглеждане на Гражданския и на Наказателния кодекс, както и на двата съответни процесуални кодекса. То трябва да завърши през третото тримесечие на 2007 г. Броят на висящи граждански дела във Върховния съд намаля от 6126 в края на февруари 2006 г. на 5160 през септември.

През юли 2006 г. главният прокурор на Румъния, началникът на службите за разузнаване на Румъния, началникът на службите за разузнаване в чужбина, както и началникът на генералната дирекция за разузнаване и вътрешна защита подадоха оставка след изчезването и бягството в чужбина на ответник в процес за терористично нападение. Съдебни изследователи започнаха предварително следствие по действията на замесените прокурори и съдии.

Висшият съдебен съвет (ВСС) започна да класифицира различните дела според тяхната сложност и се зае да определи средното време, което се отделя на всяко дело, с цел да подпомогне съдилищата в по-ефикасното управление на човешките ресурси на съдебната система. В 17 съдилища стартира пилотен проект, според който техническите секретари поемат допълнителни административни задължения, досега изпълнявани от съдиите, като целта е да се облекчи работната натовареност на съдиите. През юни ВСС предложи подобрения в законодателството за дисциплинарните санкции за съдии. Целта е да се направи така, че съдиите, обект на следствие, да не могат да излязат в предсрочна пенсия, за да избегнат санкциите, както и да не могат да се произнасят по дела, след като ВСС е взел решение да ги отстрани от служба.

Планът за действие на ВСС се изпълнява по график и са взети следните мерки: първо, приети са вътрешни правила, според които членовете на Съвета не могат да се произнасят по дела, в които е въвлечен техният съд или прокурорска служба; второ, предприети са стъпки, за да се осигури по-последователно тълкуване и прилагане на законодателството; трето, установени са по-обективни критерии за повишаване на съдии и прокурори; и четвърто, установени са нови критерии за наемане на персонал в отдела за инспекции, които са били приложени при подбора на трима нови съдебни инспектори.

През май 2006 г. Парламентът ратифицира договор за ремонт на 25 съдилища. Съдебната палата в Букурещ отвори врати през август и понастоящем там се помещават Апелац

ионният съд на Букурещ и местен съд. Въвеждането на модерна информационна техно логия и комуникационно оборудване в съдебната система продължи и до юли 2006 г. в сички съдилища бяха взаимосвързани в защитена мрежа. В момента тече свързването н а прокурорските служби към тази мрежа. Софтуерната система за документация и упра вление на делата функционира в 152 от 237-те съдилища в Румъния и в 40 от 235-те пр окурорски служби. Локални мрежи съществуват в 82% от съдилищата и 90% от прокур орските служби. От юли 2006 г. всички съдилища и прокурорски служби имат онлайн д остъп до законодателството и съдебната практика.

Въпреки това определени въпроси остават нерешени.

Все още не е напълно постигнато последователно тълкуване и прилагане на законодате лството в съдилищата на всички нива и в цялата страна. Петима от четиринайсетте изб рани членове на ВСС рискуват потенциален конфликт на интереси в областта на инспе кционните въпроси, тъй като заемат висши постове в съдилища или прокурорски служ би. Обективността на по-голямата част от инспекторите не е гарантирана. Трябва да се наемат нови инспектори, като се съблюдават новите процедури с оглед да се намалят с вободните позиции и да се повиши регионалното представителство сред инспекторите. ВСС все още не е повдигнал въпроса за неетичното поведение на отделни членове на В СС, което накърнява репутацията на Съвета в качеството му на колективен орган. Все о ще не е прието законодателство относно рамката за правна помощ. Все още не е назна чен нов главен прокурор. Все още не са предприети мерки за разрешаване на сериознит е проблеми на управлението в Министерството на държавната администрация, каквито са твърде неравномерното разпределение на работата, липсата на подходящи постоянн и обучения и неспособността да се събират статистически данни. Разрешаването на тез и проблеми е приоритетно.

Като цяло напредъкът в реформата на съдебната система продължава, особено по отно шение укрепването на административния й капацитет. Необходими са допълнителни ус илия, за да се осигури последователно тълкуване и прилагане на законодателството с о глед създаване на правна сигурност. При все че Висшият съдебен съвет се зае с разреш аването на някои от основните проблеми на съдебната система чрез новоприетия план за действие, остават опасения относно потенциални конфликти на интереси или етичн и такива по отношение на някои членове на Съвета. Трябва да се предприемат стъпки з а разрешаване на управленските проблеми на Министерството на държавната администрация.

Мерки за борба с корупцията

Румъния продължава да отбелязва напредък в борбата с корупцията. Изпълнението на Националната стратегия и на Плана за действие за противодействие на корупцията про дължава. През юни 2006 г. бяха приети изменения на Наказателния кодекс, който уреж да отговорността на юридическите лица. През юли бе прието ново законодателство, ко ето урежда правилата за финансиране на политическите партии.

Количеството и качеството на безпристрастните разследвания по обвинения за корупц ия на високо ниво продължават да се увеличават. Националната дирекция „Антикорупц ия“ (НДА) започна разследване на три нови случая на корупция на високо ниво, в коит о е замесен депутат от Парламента, водеща фигура от местното управление и високопо

ставен държавен служител. НДА е подвела под отговорност седем човека в случаи на к орупция на високо ниво, четирима от които политици от управляващата коалиция, два ма от опозицията и един виден бизнесмен. НДА е подвела под отговорност петима съд ии и разследва други двама . От март 2006 г. НДА е подвела под отговорност общо 199 заподозрени, а съдилищата са произнесли първоначални присъди срещу 87 ответника и 82 окончателни наказателни присъди по дела, заведени от НДА. Повишаването на каче ството на разследванията на НДА продължава, като пример за това е преразглеждането на дела, които са били приключени от предишния управленчески екип, и нови разследв ания на продължителни скандали около възлагането на обществени поръчки. Антикору пционната рамка е по-ефикасна, откакто НДА провежда повече разследвания въз основ а на сигнали, подадени от органите за обществен контрол. През май на НДА бяха отпус нати 56 допълнителни работни места.

Генерална дирекция Антикорупция (ГДА) при Министерство на администрацията и въ трешните работи понастоящем разполага с персонал от 298 души на национално и мес тно ниво. От май насам ГДА е провела предварително разследване спрямо 615 души и е предала всички досиета на компетентната прокурорска служба, като това е довело до възбуждане на съдебно преследване срещу 157 от тях. ГДА проведе също така проверк и за лоялност, които са разкрили случаи на корупция в министерството. През май и юн и националните митнически власти са провели 42 разследвания на персонала, включит елно и такива въз основа на жалби на граждани, 41 митнически служители са получили дисциплинарни наказания, а едно от досиетата е върнато на НДА за допълнително разс ледване. През септември съвместни действия на ГДА и НДА са довели до задържането на 30 други митнически служители, както и на други държавни служители, като по тоз и начин се поставя акцент върху доброто сътрудничество, установено между двата орга на за борба срещу корупцията.

Стартирали са две национални кампании за повишаване на осведомеността на обществ ото и държавните служители, включително на съдебната система, относно вредните по следици от корупцията.

Въпреки това определени въпроси остават нерешени.

Необходимо е да се изрази ясна политическа воля от страна на всички политически дей стващи лица, която да подчертае устойчивостта и необратимостта на скорошния полож ителен напредък в борбата с корупцията. В Парламента бяха направени опити да се нам али ефикасността на предложението за създаване на Национална агенция за лоялност, по време на прокарването на проектозакона в Парламента, който Румъния се ангажира да приеме в Националната стратегия и Плана за действие срещу корупцията.

В Парламента също така бе направен опит да се внесат изменения в процедурата за наз начаване на главния прокурор и на директора на Националната дирекция „Антикорупц ия“, което би довело до допълнителна правна и институционална несигурност на антик орупционната рамка. Реформите, които провеждат Министерството на правосъдието и НДА, трябва да се допълнят с усилията на другите изпълнителни агенции, законодател ната и съдебната власт. Сътрудничеството между двете специализирани прокурорски с лужби трябва да се подобри за случаите на корупция на високо ниво и организирана пр естъпност. Все още не е напълно сигурно, че всички съдии имат достатъчни специализ ирани познания, необходими при разглеждане и отсъждане по сложни случаи на финан

сови и икономически престъпления. Досега няма завършени наказателни производства по дела за корупция на високо ниво в резултат на новите разследвания, направени от НДА през септември 2005 г. Корупцията остава основен проблем. Някои сектори като здравеопазване, образование и местно управление са особено уязвими.

Като цяло напредъкът в борбата срещу корупцията продължава, по-специално в областта на наказателните разследвания и възбуждането на съдебни преследвания. Необходими са повече разследвания, процеси, завършени наказателни производства, произнасяне на тежки присъди по дела за корупция на високо ниво, за да се гарантират устойчивостта и необратимостта на скорошния напредък. Всички политици трябва да покажат своята ангажираност със сериозна и ефикасна борба срещу корупцията, така че никой да не се смята над закона. След създаването на Агенцията по лоялност и след подобряване на сътрудничеството между прокурорите, които работят по случаи на корупция и организирана престъпност, е необходимо да се осигури стабилност в правната и институционална рамка за антикорупция.

1.2. Критерии в областта на достиженията на правото на ЕС (*acquis*)

Акредитация на разплащателните агенции

Наскоро бе отбелязан напредък по отношение на откриването на разплащателни агенции. На 15 юли бе подписан договор с ИТ компания за развитие на софтуерните ИТ приложения и работата започна в края на юли. Направен е подробен план за работата. Бе инсталирано и допълнително хардуерно ИТ оборудване. Бе нает допълнителен персонал и неговото обучение започна.

Въпреки това определени въпроси остават нерешени.

Остават да бъдат решени някои въпроси относно разплащателните агенции, свързани с навременното внедряване на подходяща ИТ система, съответстващ персонал, оборудване, офиси и непълнотата на повечето процедури за управление и контрол.

Като цяло все още съществува риск, че към момента на присъединяване разплащателните агенции няма да функционират пълноценно.

Интегрирана система за администриране и контрол (ИСАК)

Скорошен напредък бе отбелязан по отношение на въвеждането на ИСАК. На 15 юли бе подписан договор с ИТ компания за развитие на софтуерните ИТ приложения на ИСАК и работата започна в края на юли. Изготвен е подробен план за работа и е разработен Регистър на земеделските земи. Регистърът за фермери съдържа информация за по-голямата част от фермерите; отбелязан е допълнителен напредък по отношение установяването на връзка между Регистъра за фермери и Системата за идентификация на земеделските парцели/Географска информационна система (СИЗС/ГИС). Осигурени са допълнителни средства за работата по въвеждането на СИЗС/ГИС, което води до ускоряване на работния процес.

Въпреки това определени въпроси остават нерешени.

Определени въпроси остава да бъдат решени, свързани с навременното внедряване на

подходяща ИСАК ИТ система, с графика за завършване на Системата за идентификаци я на земеделските парцели/Географска информационна система (СИЗС/ГИС) и нейното качество. Освен това трябва да се набере и обучи допълнителен персонал за проверки н а място, да се закупи оборудване и да се завършат процедурните наръчници.

Като цяло все още съществува риск, че до присъединяването ИСАК няма да функцион ира пълноценно. Остава необходимостта от засилени и постоянни действия през целия период, оставащ до въвеждане на системата, за да се гарантира функционалността на И САК.

Трансмисивна спонгиформна енцефалопатия (TCE) и странични животински продукт и

Румъния е отбелязала значителен напредък по отношение на събирането и обработване то на животински трупове и животински продукти (TCE). Подписани са договори с унг арско-румънски консорциум за събиране, складиране и обработване на странични живо тински продукти. Определена е бъдещата организация на екарисажната система от януа ри 2007 г. Съществуващите три екарисажа в Попещи, Колдеа и Деж ще бъдат пригоден и за обработването на животински продукти в съответствие с нормите на ЕС. Ветерина рните служби и консорциума са разработили подробна програма за преструктуриране и модернизиране на всеки един екарисаж. Животински отпадъци от рискова категория 1 и 2 (висок риск) ще се обработват в Колдеа, докато екарисажите в Попещи и Деж ще о бработват отпадъци от рискова категория 3 (нисък риск). Отпадъците от екарисажа в К олдеа ще се обработват от две звена за изгаряне. В програмата на консорциума се пред вижда изграждането на 21 инсталации за междинно събиране, както и осигуряване на п ревозването. Консорциумът е поел също така ангажимента да пристъпи към изгаряне н а по-голямата част от складовите запаси от месо и от месо с кости.

Освен това консорциумът има намерение да изгради четири нови екарисажа, които пос тепенно да заместят съществуващите. През юни 2006 г. е създаден комитет за координ иране на създаването на екарисажна система в Румъния, съответстваща на изискванията на ЕС. Всяка местна власт е излъчила представител, който да наблюдава развитието н а екарисажната система.

Въпреки това определени въпроси остават нерешени.

Сроковете за модернизиране и изграждане на екарисажите, предвидени за ноември 2006 г., се оказаха недостатъчни, за да се получи одобрението на румънските ветеринар ни служби и да бъде уведомена Комисията за това. Този проблем възниква и при изгра ждането и/или модернизирането на инсталациите за междинно събиране, както и по от ношение на графика за придобиване на превозните средства.

Данъчна администрация – ИТ системи за взаимовръзка

Румъния е отбелязала голям напредък в подготовката за Системата за обмен на ДДС ин формация (VIES), ДДС върху електронните услуги (VoES) и Системата за движение и контрол на акцизни стоки (EMCS). Румънското министерство на финансите е поело зад ължението за внедряване на системата съвместно с екипа, който отговаря за проектите. Румъния успешно е преминала тестовете за съответствие на Системата за обмен на ДД

С информация и на Системата за движение и контрол на акцизни стоки, като по този н ачин е изпълнила задълженията си в тази област. Развитието на VoES в момента върви добре и системата ще функционира напълно до присъединяването при положение, че Р умъния запази сегашния ритъм.

2. Други въпроси, по които е бил нужен допълнителен напредък през май 2006 г.

В този раздел се оценява напредъкът на Румъния по отношение на политическите и ик ономическите критерии, както и областите на достижения на правото на ЕС (*acquis*), в които са били необходими по-нататъшни усилия според доклада от май.

2.1. Политически критерии

Реформа на държавната администрация

Постигнат е напредък в областта на държавната администрация. През юли Парламентъ т е приел два основни закона: Закон за местните публични финанси и Закон за държавн ите служители в изменение на Статута на държавните служители. Досегашният допълв а правната рамка за децентрализация. Продължава да се осъществява прехвърлянето на компетенции от централното управление към най-подходящо субнационално ниво. Изг отвени са графикът и процедурите за децентрализация на отговорностите и управление то на ресурси, включително финансови такива. Процесът на децентрализация стартира.

Измененият Закон за държавните служители има за цел административна децентрализа ция. Той внася също така подобрения по отношение на процедурата за набиране на пер сонал и определя правата и задълженията на държавните служители. Освен това законъ т определя възможностите за кариера и процедурите за набиране на висши държавни с лужители, както и да деполитизира службата.

Постигнат е известен напредък и подобрение във формулирането на политиката. Бе оп ределена ролята на Генералния секретариат на правителството. Правителството е изгот вило ръководство за методология за оценка на въздействието, както и обща методолог ия за стратегическо планиране на министерско ниво и на ниво генерален секретариат н а правителството. Последната включва мерки, които да предоставят на властите ясна и всеобхватна рамка за изработване и координиране на обществените политики с дейнот о участие на гражданското общество.

Въпреки това определени въпроси остават нерешени.

Съставянето на проектозакон за нова система за единно възнаграждение на държавнит е служители, който допълва новия Статут за държавните служители, продължава да се отлага. Правителството продължава да се осланя на извънредни наредби при приемане то на закони (105 закона са били одобрени по този начин в периода февруари-юли 2006 г.). Този подход пренебрегва законодателната и надзорна роля на Парламента и трябва да се използва само в извънредни случаи.

Трафик на хора

През август 2006 г. е приета Стратегия и План за действие за борба с трафика на хора з

а периода 2006-2010 г. Постигнат е напредък в запълването на свободните работни мес та в Националната агенция за предотвратяване на трафика на хора и мониторинг на по мощта, оказвана на жертвите. Ще се създадат осем регионални служби, както и ИТ сис тема за регистриране на жертвите при тяхното завръщане, за да им се окаже помощ. Пр едвижда се създаването на частично финансирана от държавата програма, която да оси гури на жертвите медицинска, психологическа и правна помощ. Досега през 2006 г. е о казана помощ на 130 жертви в правителствени или неправителствени центрове, или в д омовете им. През май 2006 г. са регистрирани 45 случая на трафик с хора, в които са уч аствали 91 трафиканти, 15 от които са задържани.

Въпреки това определени въпроси остават нерешени.

Необходими са по-нататъшни усилия за подобряване и улесняване на социалната интег рация на жертвите. В Агенцията има още 16 свободни работни места от общо 34. Все о ще не е приет увеличен бюджет, който да е съобразен с отговорностите на Агенцията. ИТ системата за регистриране на жертвите все още не функционира, а мерките за оказв ане на помощ за социалната интеграция на жертвите са твърде малобройни.

Лошо отношение по време на предварителното задържане и условия в затворите

Постигнат е напредък при подобряване на условията при задържане. Румънската полиц ия извърши ремонтни дейности в шест центъра за задържане и затвори един. През май и юни полицията проведе проверки на условията в предварителния арест в девет облас ти и пет полицейски управления в Букурещ. Не са установени нарушения на правата на човека, нито нарушения на процедурните норми като пребиваване в една килия на задъ ржани в предварителния арест и осъдени затворници. В централната дирекция за наказ ателно преследване са постъпили три оплаквания за лошо отношение от страна на пол ицейски служители. Разследванията показаха, че те са неоснователни. През юни 2006 г. бе приет Закон за изпълнение на криминалните наказания, които урежда различните ре жими на задържане в затворите (максимална сигурност, закрит, полуоткрит и открит). Законът също така улеснява внасянето на подобрения в условията в затворите и засилв а контрола от страна на съдиите над произнесените присъди.

Въпреки това определени въпроси остават нерешени.

Продължават да постъпват оплаквания за лошо отношение от страна на правоприлага щите органи и персонала в затворите, включително за неправомерно използване на сил а. Правната намеса в подобни случаи е рядка и до месец май не е имало наложени санк ции. Трябва да продължават усилията за това задържаните в предварителния арест да с е настаняват на по-подходящи места, а не в сутеренните помещения на полицейските у частъци, каквато е досегашната практика.

Закрила на детето

Постигнат е още по-голям напредък по отношение на закрилата на детето. Властите пр одължават да изпълняват законодателството, прието през 2005 г., относно правата на д етето и осиновяването. Това приведе румънското законодателство в съответствие с Ко нвенцията на ООН за правата на детето и със законодателството на държавите-членки. Броят на децата, отглеждани в домове за деца, продължава да намалява. В съществува

щите такива институции условията на живот са се подобрили и като цяло са задоволит елни. Много деца са били реинтегрирани в семействата си или са настанени в семейна среда с обучени за тази цел хора. Освен това Планът за действие за подпомагане на май ките, така че те да не изоставят новородените си деца, трябва да се изпълнява внимател но. По отношение на децата с увреждания румънските власти са създали работна група, която внимателно ще проучи условията на живот на тези деца в центровете, болниците и училищата с оглед тяхното подобряване.

Система за грижи за хора с физически и психически увреждания

Постигнат е ограничен напредък. През май 2006 г. е приет План за действие за изпълне ние на стратегическата реформа в областта на психичното здраве за периода 2006-2009 г. През август 2006 г. е създаден Национален център за психично здраве с оглед коорди ниране на реформата в областта на психичното здраве. Назначаването на социални раб отници, които да наблюдават дали в психиатричните заведения се съблюдават правата на човека, продължава и трябва бързо да приключи. В областта на физическите уврежд ания продължава процесът на деинституционализиране. Националният орган за хора с *физически увреждания* отпусна средства на неправителствени организации за създаван е на услуги за лица с увреждания. В процес на подготовка са 18 социални услуги, които ще осигуряват обучение и професионална интеграция, центрове за отдих и грижи, защ итени домове.

Въпреки това определени въпроси остават нерешени.

По отношение на физическите увреждания в основен приоритет трябва да се превърне насърчаването на висококачествени услуги за хора с увреждания, създаване на алтернат ивни услуги в близост, повишен достъп до заетост и образование. В областта на психи чното здраве, въпреки че бяха предприети стъпки за разрешаване на най-големите пред извикателства, са необходими още усилия, за да се разреши проблемът с пренаселеност та в някои психиатрични заведения, както и да се осигури достатъчен персонал и обслу жване. За да се осигури надлежно изпълнение на реформата в областта на психичното з драве, тези усилия трябва да са част от цялостен подход и непрекъснат мониторингов к онтрол.

Реституция на имущество

Постигнат е напредък по отношение на реституцията на имущество. Законодателствот о е изменено с цел да се опрости режимът на отпускане и плащане на компенсации. Пр и все това обработването на молбите продължава да протича бавно.

Закрила и интеграция на малцинствата

В областта на закрилата на малцинствата напредъкът остава незначителен. Проектозак онът за статута на националните малцинства и установяването на принципи за равнопо ставеност, липса на дискриминация и културно разнообразие, все още се обсъжда в Па рламента. *Този законодателен процес трябва да бъде следен отблизо.* Новият Национа лен план за трудова заетост, одобрен през август 2006 г., предвижда целеви дейности з а малцинствата, включително ромското малцинство. Законът за предотвратяване и сан кциониране на всички форми на дискриминация е изменен, за да отговаря на стандарти

те на ЕС за независимост на Националния съвет за борба с дискриминацията. Администр тативният капацитет на Националната агенция за ромите е подобрен, след като бяха о ткрити регионални служби. Агенцията е започнала изпълнението на проекти за развити е на местно равнище, които биха могли да окажат значителен и продължителен принос за подобряване на положението на ромите. Въпреки това определени въпроси остават нерешени.

Изпълнението е бавно. Социалното включване на ромското малцинство остава структу рен проблем. Като цяло условията на живот са незадоволителни. Мерките за повишава не на заетостта трябва да се развиват и прилагат още по-добре. Средствата, необходим и за стратегиите и политиките по отношение на ромите, не винаги се осигуряват, особе но на местно ниво. Румънските власти все още не прилагат на всички нива политиката на нулева толерантност към расизма срещу хората от ромски произход.

Все още има случаи на насилие от страна на институции и заплахи, отправяни към ром ското население, например внезапни полицейски проверки и изгонването от домовете на ромските общности, без да им се осигурят други места, където да се подслонят. Кат о цяло осведомеността за положението на ромското население и относно правителстве ните стратегии за ромите, особено в местните общности, е недостатъчна. Местните вла сти трябва да получават подкрепа за разработването на проекти за развитие на местно ниво и да намират решения, свързани със законното установяване на ромското или дру ги малцинства. Институционалната рамка за изпълнението на Националната стратегия за ромите е все още недостатъчно ефективна и ограничава капацитета за вземане на ре шения на Националната агенция за ромите и представителите на ромското население, к оито не могат да участват ефективно при вземането на решения в съответните области. Подготовката на Румъния в тази област трябва да се ускори незабавно и да продължи с лед присъединяването.

2.2. Икономически критерии

Макроикономическа стабилност и политика

Докладът от месец май 2006 потвърди, че Румъния е функционираща пазарна икономи ка и установи, че е приета подходяща данъчна, парична политика, както и подходяща п олитика на заплатите. След доклада е постигнат напредък в следните области: В общия бюджет на правителството за първите шест месеца на 2006 г. е регистриран излишък о т 1,5 % от БВП. Продължава процесът на дезинфлация. Централната банка завиши изис кванията си по отношение на задължителния резерв и умерено повиши лихвените проц енти поради опасения от инфлационен риск и натиск. Реалното повишение на заплатит е се покрива от увеличаването на производителността.

Въпреки това определени въпроси остават нерешени.

Данъчната политика бе значително облекчена, тъй като първоначално предвиденият де фицит за 2006 г., фиксиран на 0,5 % от БВП, бе повишен на 0,9 % през април и на 2,5 % през юни. Бюджетните разходи са нараснали с близо 3,5 % от БВП, от които 0,4 % от БВП са предвидени за по-високи заплати в държавния сектор. Тази проциклич на политика се отклонява от средносрочната данъчна политика, представена по-рано в Румъния. Това създава сериозен риск в бъдеще да се превиши референтната стойност о

т 3% от БВП, за бюджетния дефицит. Темповете на инфлация не дават особени надежд и, че целта за 2006 г. ще бъде постигната. По-либералната данъчна политика и резкият растеж на кредитите влошават перспективите за постигане на задоволителен процент н а инфлация през следващата година.

Реформа на разходите и привеждане в съответствие на данъчното законодателство

Докладът от месец май 2006 заключи, че реформата на обществените разходи и привеж дане в съответствие на данъчната система трябва да се ускорят, а приходите от данъци да нараснат. След доклада е постигнат напредък в следните области: събирането на дан ък общ доход, както и приходите от ДДС; внесените изменения в Закона за данъчно об лагане разшириха данъчната основа и подобриха структурата на данъчните ставки.

Въпреки това определени въпроси остават нерешени.

Облекчаването на политиката на разходите не е било придружено от мерки, целящи уст ановяване на приоритети в разходите на правителството и възможност за изпълнение н а мащабни публични инвестиционни проекти. Само около половината от допълнителн ите разходи са били предназначени за инвестиции. Заплатите в публичния сектор, субс идиите и закупуването на стоки и услуги от правителството са се увеличили с 1,1 % от БВП. Реформата на пенсионната система трябва да се приеме от Парламента. За да се г арантира стабилността на данъчната система, са необходими по-нататъшни подобрения на събираемостта и спазването на данъчното законодателство.

Приватизация и преструктуриране на промишлеността

Докладът от май 2006 г. препотвърди, че Румъния е функционираща пазарна икономик а, и заключи, че са необходими още по-задълбочени структурни реформи най-вече в пр одължаващото преструктуриране на сектора на енергетиката, мините и транспорта, как то и напредък в изпълнението на приватизационната програма. След доклада е постигн ат известен напредък. Общият брой на дружествата с дялово участие на държавата леко е намалял. Четири дружества в портфолиото на Агенцията за приватизация, в които дъ ржавата има мажоритарно участие, бяха приватизирани или ликвидирани. Продължава привеждането в съответствие на цените за енергия с разходите. Закриването на мини и пренасочването на заетостта се продължава според програмите за преструктуриране на мините.

Въпреки това определени въпроси остават нерешени.

Резултатите от приватизацията продължават да са недостатъчни с оглед постигането на целите на правителството и като цяло процесът е бавен в сектора на банките, енергетик ата и отбраната. Все още съществуват случаи на държавни компании, в които продълж ава отпускането на държавни помощи и не се пристъпва към ликвидация (Tractorul Brasov е типичен пример). Все още не е постигната целта да се продадат пет големи пр омишлени дружества преди края на март 2006 г. С оглед засилването на конкуренцията на вътрешния пазар трябва да се намали разликата в цените на международните и мест ните производители на газ.

Бизнес среда

Докладът от май 2006 г. установява, че нови просрочени плащания все още се натрупва т и че правната рамка за несъстоятелността все още не е усъвършенствана. След доклад а е постигнат известен напредък: Общият размер на просрочени плащания е намалял, а нови такива се натрупват по-бавно. Големите данъчни длъжници все по-често се изпра вяха пред несъстоятелност или пред процедури по принудително изпълнение. Процент ът на събираемост на плащанията в сектора на енергетиката леко се е увеличил. Бяха ре гистрирани голям брой нови дела по несъстоятелност. Броят на решените дела се пови ши и повече дела бяха решени бързо. Големите данъчни длъжници все по-често се изп равяха пред несъстоятелност или пред процедури по принудително изпълнение. Проце нтът на събиране на плащанията в сектора на енергетиката леко се е увеличил.

Въпреки това определени въпроси остават нерешени.

Общият размер и броят на новите просрочени плащания остава значителен, като най-г олемите длъжници са държавните дружества. Практиката на правителството да опроща ва дългове бе подновена с решението му да опрости дългове на един основен доставчи к на енергетика, възлизащи на повече от 1 % от БВП, без да представи убедителни мер ки за преструктуриране. Неплатените сметки в сектора на енергетиката продължават да са разпространени. С оглед създаването на равнопоставеност за бизнеса, трябва да се за сили финансовата дисциплина и е необходим по-нататъшен напредък във функционира нето на съдебната система.

2.3. Критерии в областта на достиженията на правото на ЕС (*acquis*)

Този раздел дава оценка на промените в областите на общностното право (*acquis*), кои то изискваха допълнителни усилия през май 2006 г., в две категории.

– Първо, области, в които е осъществен значителен напредък и в които, при запа зване на сегашното темпо, подготовката на Румъния върви в правилна посока.

– Второ, области, в които са необходими по-нататъшни подобрения и в които Ру мъния трябва да продължи подготовката си.

2.3.1. Области, в които подготовката на Румъния е в график

Глава 1 Свободно движение на стоки

Постигнат е напредък в областта на **хоризонталните и процедурни мерки**, и по-специално по отношение на административния капацитет в сектора по акредитация. Подобр ил се е статутът на румънските органи за акредитация, наемането на персонал и обучен ието са привършили, а документацията е подготвена или финализирана, за да може да се възобнови статута си на страна, подписала Многостранното споразумение за сътруд ничество за акредитация на системи за управление на качеството и органите за сертифи циране на продукти. Като цяло Румъния е постигнала задоволителен напредък в посоче ната област на свободно движение на стоки.

Глава 2 Свободно движение на хора

Румъния е постигнала добър напредък чрез приетото от Парламента законодателство, ч

иято цел е транспонирането на достиженията на правото на ЕС **(*acquis*)** относно **гражд анските права** на гражданите на ЕС и членовете на семействата им по отношение на с вободното движение и пребиваване на територията на държавите-членки, както и чрез изменения на законодателството, за да се гарантира, че гражданите на ЕС, които не са румънци, получават същото отношение като румънските граждани по отношение на об разованието и образователните такси. Достиженията на правото на ЕС (*acquis*) относно **избирателните права** все още не са транспонирани. Подготовката на Румъния в тази о бласт трябва да продължи през оставащите месеци.

Глава 3 Свободно предоставяне на услуги

Постигнат е добър напредък по отношение на идентифицирането на проблемите, свърз ани с **правото на установяване и свободното предоставяне услуги,** както и отстраня ването на несъответствията с Договора за ЕС. Сега Румъния разполага с правна рамка, която позволява временно да се предоставят услуги от граждани на Европейската общн ост и Европейското икономическо пространство, без да има нужда от допълнителни ли цензии.

Глава 6 Политика на конкуренция

Румъния продължава да постига добър успех в областта на прилагането в областта на **д ържавните помощи**. Качеството и независимостта на оценката на Съвета по конкурен цията относно мерките за държавни помощи и тяхното анализиране остава задоволите лно. Румъния е напреднала по отношение установяването на дисциплина на държавнит е помощи до степен, при която обществените власти и индустрията са информирани от носно съответните си права и задължения, въпреки че отношението на институциите, о тпускащи държавни помощи (по-специално Министерството на публичните финанси) т рябва да се подобри. Държавните помощи под формата на данъчно освобождаване за н ационалната лотария са типичен пример. Усилията трябва да продължат, за да се напра ви оценка на помощните мерки в полза на големи дружества, които трябва да се престр уктурират.

По отношение на държавните помощи в стоманодобивната промишленост румънските власти си сътрудничиха тясно с Комисията при изпълнението на националната програ ма за преструктуриране на стоманодобивната промишленост. Румъния изпълнява задъл женията си, като не разрешава отпускането на помощи на стоманодобивните заводи от Националната програма за преструктуриране.

При все това са необходими повече усилия, за да се осигури на стоманодобивните дру жества дългосрочна жизненост след приключване на периода на преструктуриране. По мощите за преструктуриране, отпуснати на стоманодобивни дружества, които не участ ват в Националната програма за преструктуриране, са възстановени.

Глава 7 Земеделие

В повечето области е постигнат напредък. Административният капацитет (персонал и обучение) в повечето сектори на **общата организация на пазарите** е подобрен. Подго твени или финализирани са редица процедурни наръчници. В отделните сектори трябва да се отбележи напредък в: официално одобрение на 128 интервенционни центъра за зъ

рнени култури; официално одобрение на 288 прекупвачи на мляко, създаване на метод за отпускане на индивидуални квоти за мляко, разработен от правителството, както и з а създаване на държавен резерв, сектор месо е завършена правната рамка за класифика ция на кланични трупове и системата за класификация на кланични трупове на свинете вече функционира. Регистърът за лозята е съвместим с Интегрираната система за адми нистриране и контрол (ИСАК).

Във ветеринарната област Националната агенция за селекция и репродукция в областта на **зоотехниката** понастоящем е оперативна. По отношение на **системата за ветерина рен контрол на вътрешния пазар** е създадена система на идентификация на животнит е и регистриране на тяхното движение. Оперативна е базата данни за едрия рогат добит ък. Управлението на базата данни трябва да се подобри, което означава, че трябва да се засили административният капацитет на ветеринарните власти. Строителните работи з а изграждане на осем гранични контролни пунктове напредват добре. Персоналът се об учава. Според графика на Румъния всички пунктове трябва да са оперативни през окто мври 2006 г.

Глава 8 Рибарство

Румъния е отбелязала добър напредък по глава **Рибарство** чрез приемането на извънре дна наредба по отношение на управлението на структурните фондове. Така Националн ата компания за управление на риболовните ресурси вече няма да посредничи за изпъл нение на фондовете на ЕС. Подготовката за национална стратегическа програма и опер ативна програма напредват добре. Като цяло се е подобрил административният капаци тет на Националната агенция за рибарство и аквакултури.

Глава 10 Данъчно облагане

В областта на прякото **данъчно облагане** Румъния е транспонирала в голяма степен ди рективите относно непряката данъчна политика относно повишаване на капитала, слив ания, главни предприятия и дъщерни дружества, лихви, роялти и спестявания. При все това някои аспекти трябва да се коригират преди присъединяването. Законът за данъчн о облагане е приведен в пълно съответствие в областта на административното сътрудн ичество и взаимопомощта. Румъния е ликвидирала всички магазини duty-free по всичк и свои земни граници. Ако измененията се приемат, Румъния ще е готова в тази област до присъединяването.

Постигнат е напредък по отношение на **непрякото данъчно облагане**. Новият закон за данъчно облагане завършва процеса на привеждане в съответствие на законодателство то, като транспонира наредбите, свързани с движението на територията на Общността на всички хармонизирани категории стоки, и директивата за енергетиката. Румъния съ що така вече налага минималните мита за енергийните продукти (с изключение на олов ен бензин и тежки горива), алкохолните и тютюневи продукти и е въвела по-ниска мит на акцизна ставка (50%) върху спиртните напитки, произвеждани от дребните произво дители на плодове за лично потребление. По отношение на ДДС новият Закон за данъч но облагане, който ще влезе в сила на 1 януари 2007 г., премахва последните несъответ ствия по отношение на правото на ЕС (*acquis)* и въвежда вътрешно-общностен режим. Същевременно Законът за данъчно облагане предвижда законодателство относно данъ чното облагане на автомобилите , което е несъвместимо с Договора за ЕО и юриспруде

нцията на Европейския съд.

Глава 18 Образование и обучение

По отношение на **програмите на Общността** бе решено да се делегира управлението н а бъдещата програма „Младеж в действие“ на съвместна Национална агенция за програ мите „Обучение през целия живот“ и „Младеж в действие“. Това трябва да бъде послед вано от съответни действия, така че обединяването да протече в добри условия. Предви жда се подписването на тристранен протокол между Министерство на образованието и изследователската дейност, Националният орган за младежта и националната агенция, за да се осигури координация и мониторинг, както и да се гарантира прозрачна и прави лна употреба на фондовете.

Глава 21 Регионална политика

Добър напредък е постигнат по отношение на **институционалните структури** (админ истративен капацитет). Румъния е изпълнила плановете по отношение на назначаванет о на персонал и обучението. Делегирането на правомощия от страна на управляващите власти към междинни органи на управление започна. Предприети са действия относно координационните процедури. Съставянето на резерв от проекти напредва добре в пов ечето сектори.

Добър напредък е постигнат по отношение на **мониторинга и оценката**, тъй като създ аването на Единна информационна система за управление напредва според графика. Ка пацитетът за оценяване се е подобрил чрез създаването на звена за оценяване, които на белязват стратегии за оценяване, обучения и начини за повишаване на осведомеността.

При все това усилията за постигане на пълен капацитет на всички нива трябва да се уве личат, за да се осигури пълно усвояване на фондовете на ЕС, като се съблюдават дости женията на правота на ЕС (*acquis*). При процедурите за подбор на проекти и изпълнени е, ще е необходимо специално внимание, за да се гарантира, че проблемите с предприс ъединителните фондове няма да продължат.

Глава 22 Околна среда

Като цяло добър напредък е постигнат по отношение на **административния капаците т**. Приключило е набирането на персонал и обучението. Подобрило се е разпределение то на задълженията между различните нива на администрацията по околната среда. Пр и все това трябва да се засили консултативната роля на Министерството и на национал ната агенция за околна среда по отношение на регионалните и местни агенции. Свобод ните работни места трябва да се попълнят преди присъединяването и обучението трябв а да продължи с оглед осигуряването на подходящо количество и качество на персонал а.

В областта на **хоризонталното законодателство** привеждането в съответствие на зако ните е приключено по отношение на общественото участие и достъп до правосъдие, а изпълнението трябва да започне незабавно.

В областта на **управлението на отпадъците** е постигнато пълно транспониране. Адми

нистративният капацитет се е подобрил, по-специално на регионално ниво, което пона стоящем е по-добре оборудвано, за да се справи с прилагането на достиженията на пра вото на ЕС (*acquis)* в областта на отпадъците Финализирани са проекти за регионално управление на отпадъците. Предприети са и други подготвителни стъпки за изпълнени е на директивите относно депата за отпадъци, отпадъци от опаковки и отпадъци от еле ктрическо и електронно оборудване. При все това трябва да се подобрят насоките и ко нсултативните функции на национално ниво.

По отношение **качеството на водата** транспонирането на законодателството е приклю чило. Въведен е мониторинг на качеството на водите според параметри и честоти, опре делени от правото на ЕС (*acquis).* Направени са и други важни стъпки, измежду които идентифициране на акваториите за питейна вода и нови съоръжения за създаване на си стеми за събиране и пречистване на отпадъчните води. Инвестициите във водната инфр аструктура са продължили и е изработена нова финансова стратегия.

В областта на **индустриалното замърсяване** добър напредък е постигнат при процеса за издаване на разрешителни съгласно Директивата относно комплексно предотвратява не и контрол на замърсяването. След 31 август 2006 г. са подадени 549 заявления за изд аване на разрешителни от общо 607 и са издадени 272 разрешителни. Процесът за изда ване на лицензии в областта на водата е хармонизиран чрез процедурите за издаване на разрешителни съгласно директивата за комплексното предотвратяване и контрол на за мърсяването и не съществува риск от забавяне в този процес. При все това трябва да се отбележи колко важно е разрешителните да се издават своевременно, без това да е в у щърб на качеството.

Глава 24 Сътрудничество в областта на правосъдието и вътрешните работи

Постигнат е напредък в областта на **полицейското сътрудничество и борбата срещу организираната престъпност.** В Националната полиция са назначени повече от 1 000 души, по-голямата част от които ще работят на предни позиции за опазване на общест вения ред. Закупени са нови патрулни коли с цел да се увеличи способността на полиц ията да покрие отдалечените селски райони. Капацитетът за борба с организираната пр естъпност също се е повишил благодарение на допълнително ИТ оборудване и софтуе р. Съдебните лаборатории са снабдени с ново оборудване за извършване на ДНК анали зи.

В областта на **борбата срещу наркотиците** персоналът на Националната агенция за бо рба с наркотиците се е увеличил и е достигнал 95% от поставената от Румъния цел, а в 7 консултативни центъра са извършени ремонтни дейности. В периода от май до 26 юн и са задържани приблизително 20 кг наркотици, включително 2 кг хероин и около 1800 хапчета екстази. Задържани са също така около 63 кг и 440 л химически прекурсори, из ползвани за производството на наркотици.

В областта на **съдебното сътрудничество по гражданскоправни и наказателноправ ни въпроси** на вниманието на съдиите и прокурорите са публикувани онлайн ръководс тва относно процедурите, които трябва да се следват след присъединяването. Продълж ава подготовката за включване на Румъния в Европейските съдебни мрежи и съответни те институти за обучение са провели обучения в тази област.

Глава 28 Финансов контрол

Румъния е приела цялостна стратегия за развиване на **вътрешен контрол на публични те финанси** в съответствие с международните стандарти и най-добрите практики на Е С. Изпълнението му продължава в съответствие с правото на ЕС (*acquis)*. Превантивни ят финансов контрол постепенно навлиза в практиката на управленческите отговорнос ти.

По отношение на **контрола на разходите за структурна дейност** агенциите за усвоява не на предприсъединителния фонд ИСПА са напълно оперативни и акредитацията на EDIS е получена за цялата система ИСПА в Румъния. Това е доказателство, че Румъния е постигнала задоволителен контрол над разходите за структурна дейност. При все тов а, според финализирания одит на EDIS по отношение на предприсъединителния фонд ФАР, Румъния трябва да положи допълнителни усилия с оглед получаване на акредита ция преди края на годината.

2.3.2. Области, в които е необходим допълнителен напредък

Глава 1 Свободно движение на стоки

Трябва да се отбележат няколко положителни постижения в областта на законодателст вото **от стария подход** относно отглеждането, производството и пускането на пазара н а ГМО. Румъния е завършила транспонирането на законодателството за сигурността на храните. Регулаторната рамка, необходима за създаване на система за регистриране и к онтрол на посевите на ГМО, вече е установена и предвижда забрана за отглеждане на г енетично модифицирана соя след присъединяването.

Въпреки това определени въпроси остават нерешени.

Прилагането на правната рамка се нуждае от значително подобрение. И по-специално т рябва да се ускори подготовката за стриктна система за контрол, която да гарантира, че цялата реколта за 2006 г. от генетично модифицирана соя е отчетена, изпратена в завод ите за обработка, етикетирана и проследена според изискванията на ЕС. За момента Ру мъния не може да гарантира, че семената от генетично модифицирана соя, които се съх раняват в ферми, са под пълен контрол и няма да бъдат използвани след присъединява нето. Лабораториите, специализирани в областта на храните, храните за животни и кач еството на семената за посев, все още не функционират напълно. Румънските власти тр ябва да осигурят практическо и ефикасно изпълнение на Плана за действие за ГМО, ко йто бе изработен през юни 2006 г.

Глава 3 Свободно предоставяне на услуги

В **банковия сектор** Румъния положи усилия да транспонира в националното си законо дателство новите правила относно изискванията за капитала на кредитните институции и инвестиционните дружества. При все това откъсите от законопроекта, предоставен о т румънските власти, все още не дават на службите на Комисията възможността да се у бедят, че Румъния ще транспонира правилно и напълно новите правила относно изискв анията за капитала на кредитните институции и инвестиционните дружества.

В **застрахователния сектор** се наблюдават засилени усилия в областта на застраховки те на моторни превозни средства, тъй като броят на неосигурените моторни превозни с редства е намалял, а административният капацитет се е увеличил.

Институциите, създадени съгласно директивите за застраховане на моторни превозни с редства, понастоящем са оперативни. Фондът за жертвите на пътя управлява информац ионния център, гаранционния фонд и органа за изплащане на обезщетения. В процес н а финализиране е режим за презастраховане за Фонда за жертвите на пътя. Освен това Бюрото за издаване на зелени карти е понастоящем финансово независимо. Основното предизвикателство за Румъния преди присъединяването остава подписването на Много странното споразумение под егидата на Съвета на бюрата, както и споразумението меж ду гаранционния фонд и органи за изплащане на обезщетения, което ще позволи на ру мънските моторни превозни средства да се движат свободно на територията на ЕС, без да се провеждат гранични проверки на застрахователната полица гражданска отговорн ост, както и да се гарантира, че 4-та директива за автомобилно застраховане се прилага изцяло. Съответно съществува риск, че след присъединяването ще продължат да се про веждат гранични проверки на застрахователната полица гражданска отговорност на ру мънски моторни превозни средства и че обезщетенията за жертви на пътя няма да се из плащат от организмите за изплащане на обезщетения или ще се изплащат частично, ка кто е предвидено в член 6 от директивата.

Глава 4 Свободно движение на капитали

Постигнат е известен напредък в областта на **изпирането на пари**. Националната служ ба за предотвратяване и борба срещу изпирането на пари е публикувала регламенти, це лящи да се преодолеят пропуските, свързани с предотвратяването и борбата с изпиране то на пари, и финансирането на терористични действия, със стандартите за добро позн аване на потребителя и с вътрешния контрол на нефинансовите отчетни образувания, к оито не са обект на разумен надзор от страна на надзорните органи.

При все това са необходими допълнителни усилия, за да се постигне по-задоволително ниво на прилагане и изпълнение на правната рамка, по-специално по отношение освед омеността на отчетните образувания извън финансовия сектор и надзора на тези отчет ни образувания. Националната служба за предотвратяване и борба срещу изпирането н а пари все още се нуждае от допълнителен персонал, който да повиши оперативния й к апацитет, и по-специално от финансови анализатори. Всички правоприлагащи агенци и, службата за финансово разузнаване и съдебната система трябва да положат усилия, з а да се подобри прилагането на законодателството в областта на изпирането на пари и финансирането на тероризма.

Глава 5 Дружествено право

Румъния е постигнала като цяло напредък по отношение на **правата в областта на ин телектуалната и индустриалната собственост (ИИС)**, но са необходими допълнител ни усилия в областта на авторските права. Отчетени са мерки за изпълнение по отноше ние на биотехнологичните изобретения. Тече подготовката за създаване на необходима та инфраструктура за обработка на заявките за сертификати за допълнителна защита. Р умънските власти са внесли разяснения относно дружествата за колективно управление

на авторски и сродни права. По отношение на правоприлагането румънските власти са увеличили усилията си, за да се намали престъпността, свързана с интелектуалната соб ственост, и да се подобри сътрудничеството между институциите и частния сектор. Пр и все това Законът за авторските права все още не е приведен в пълно съответствие с п равото на ЕС (*acquis)* по отношение на телевизионни програми, които са освободени о т плащане на роялти, и цялостно ограничаване на плащанията за сродни права.

Глава 7 Земеделие

Разплащателната и интервенционна агенция е поела отговорността по отношение на **т ърговските механизмите** и между агенцията и националните митнически власти бе по дписан протокол за интериснтитуционално сътрудничество за управление на вносните и износни лицензии. Подобрило се е сътрудничеството с Националния орган по санита рно-ветеринарни въпроси и безопасност на храните. Изготвени са процедурни наръчни ци. При все това необходимото законодателство в областта на механизмите за търгови я все още не е готово. Съществува риск, че персоналът в този сектор няма да е напълно оперативен до присъединяването.

Не е установен напредък по отношение на **политиката за качество**, област, в която ин спекционните служби трябва да бъдат подсилени. Системата за контрол на **храненето на животните** съществува, но все още не се прилага достатъчно. В областта на **ветери нарното обществено здраве** специално внимание трябва да се отдели на завършването преди присъединяването на системата за обработка на суровото мляко, което не отгова ря на изискванията. По отношение на **търговията с живи животни и животински пр одукти** и **контрола върху болести по животните** Румъния е предложила общ план за мониторинг, контрол и ликвидиране на класическата чума по свинете. При все това въз можностите за мониторинг и контрол на ветеринарните служби трябва значително да с е подсилят.

Глава 10 Данъчно облагане

Постигнат е известен напредък в областта на **административния капацитет**. Предпри ети са редица действия (законодателни и оперативни) за подобряване на общата събира емост на данъците. Общата събираемост на данъците, въпреки че остава незадоволител на, се е подобрила, което не може да се обясни единствено чрез наличието на цикличн и условия.

Въпреки това определени въпроси остават нерешени.

Оперативният капацитет на Националната агенция за данъчна администрация, въпреки че бавно се увеличава, все още се нуждае от сериозно подобрение. Капацитетът й за съ биране и контрол остава слаб и въпреки че процентът на общата събираемост на данъц ите като процент от БВП леко е нараснал, настоящите резултати от скорошните действ ия са неоднозначни. Например събираемостта на ДДС може да се дължи на по-висока с ъбираемост на данъците при внос.

Румъния трябва да продължава да полага усилия, за да постигне адекватно ниво на спаз ване на данъчното законодателство и събираемост на данъците, с оглед подобряване на административния капацитет на данъчната си администрация, ако желае да завърши по дготовката в тази област.

Глава 13 Социална политика и трудова заетост

Постигнат е известен напредък в областта на законодателството, и по-специално по от ношение на **здравеопазването и безопасността на работното място**. Все пак е необхо димо да се приключи бързо с привеждането в съответствие на законодателството в обл

астта на **трудовото право** и **еднаквото третиране на жените и мъжете**. Особено вним ание трябва да се отдели на завършването на транспонирането на законодателството в областта на общественото здраве, и по-специално на заразните болести, рекламата на т ютюневи продукти, въпросите относно кръвта и тъканите. Необходимо е да се поддър жат усилията, за да се постигне пълно въвеждане и прилагане на законодателството, ка кто и да се подсили административният капацитет в тези области.

Въпреки че Икономическият и социален съвет е широко представен благодарение на ув еличаването на състава на неговите членове, трябва да се полагат усилия, за да се подо бри **социалният диалог** като цяло, и по-специално да се окуражи двустранният диало г, който понастоящем е слабо изразен, да се разяснят критериите за представителност и да се разрешат въпросите за разпокъсването и недостатъчния капацитет на организаци ите за социални партньори. Необходими са и по-нататъшни усилия, за да се подобри със стоянието на здравето на населението, достъпът до здравеопазване, особено на региона лно ниво, както и сред необлагодетелстваните социално-икономически групи и малцин ствата.

Въпреки че се наблюдава значителен напредък по отношение на подготовката за **Евро пейския социален фонд**, тя трябва да се ускори, най-вече като се повиши администрат ивният капацитет и като напредне подготовката на набор от проекти.

В областта на **социалното включване** усилията трябва да продължат, за да се подобри положението на уязвимите групи, каквито са ромите, и да се насърчава интегрирането им в обществото.

Глава 15 Индустриална политика

Постигнат е незначителен напредък по отношение на **приватизацията и преструктур ирането.** Подготовката на Румъния в тази област трябва да продължи през оставащите месеци. *(Виж раздела за икономическите критерии)*

Глава 20 Култура и аудиовизуална политика

В областта на **аудиовизуалната политика** наскоро приетите изменения на Закона за к инематография не гарантират ефективно прилагане на принципа за недискриминация н а базата на националност. Необходими са бързи действия, за да се включи принципът з а недискриминация на базата на националност в Закона за кинематография преди прис ъединяването, което ще позволи пълно привеждане на законодателството в тази област в съответствие с достиженията на правото на ЕС (*acquis).* Подготовката на Румъния в т ази област трябва да продължи през оставащите месеци.

Глава 21 Регионална политика

По отношение на **финансовото управление и контрол** в момента текат работите по о пределяне на плащанията и сертифицирането.

Въпреки това определени въпроси остават нерешени.

Остават да се проверят процедурите при координиращата роля на сертифициращия орг

ан. Трябва да се рационализират механизмите за съфинансиране в рамките на оператив ните програми с оглед изясняване на размера, който трябва да се поеме от крайните бе нефициенти. Румъния все още не е установила система за предварителен контрол на об ществените поръчки. Трябва да се задоволят нуждите от обучение (финансово управле ние, обществени поръчки, оценяване на проекти и т.н.)

Глава 22 Околна среда

В областта на **опазването на природата** се е ускорила подготовката на мрежата „Нату ра 2000". Въпреки това определени въпроси остават нерешени. Краткият график, предв иден за финалните действия за определяне на националния списък от местности, включ ени в „Натура 2000", и включително процеса на допитване до общественото мнение, пр едставлява огромно предизвикателство. Незабавно трябва да се осигури достатъчен ад министративен капацитет, необходим за успешното управление на този процес.

Глава 24 Правосъдие и вътрешни работи

Постигнат е известен напредък по отношение на **достиженията на правото на ЕС от Шенген (*acquis*) и управлението на бъдещата външна граница на ЕС.** Шенгенският план за действие бе актуализиран през май 2006 г. и продължава да се изпълнява по гра фик. През юни румънската гранична полиция разполагаше с пълния състав от персонал по бъдещата външна граница на ЕС. Правителството одобри план за прилагане на наци онална румънска Шенгенска информационна система през юни. Бяха обявени търгове з а системата за радарно наблюдение на Черно море, както и за части от системата за мо билни комуникации, които да се използват в рамките на интегрираната система за упра вление на границите. През август Румъния и България подписаха споразумение за режи ма на държавната граница за сътрудничество и взаимопомощ в областта на граничния контрол.

Въпреки това определени въпроси остава да бъдат решени.

Рискът от трафик на хора, нелегална миграция и контрабанда на румънската граница ос тава висок. Ще са необходими упорити усилия, за да бъде оперативна интегрираната си стема за управление на границите през 2009 г., както е предвидено. Трябва да се осигур и обучение на всички новопостъпили на служба граничари, за да се гарантира, че те са в състояние да осигурят стриктен контрол на границата; трябва да се наеме допълнител ен персонал в гранична полиция.

Някои въпроси трябва да бъдат разрешени в областта на **изпирането на пари** *(Виж гла ва 4).*

В областта на **борбата срещу измамите и корупцията** са предявени нови седем обвин ения за корупция на високо ниво (виж раздела за политическите критерии).

Въпреки това определени въпроси остава да бъдат решени.

На границите липсва ясна информация на някои основни езици (например турски) и гл обите, налагани на водачите на камиони, не винаги са правно обосновани, като по този начин размерът на глобата може да варира значително в практиката. Необходими са на

казателни процеси, осъждане на виновните и произнасяне на тежки присъди, за да се п окаже, че борбата срещу корупцията е необратим процес.

Глава 28 Финансов контрол

Определени въпроси остава да бъдат решени по отношение на следните области, изброени в тази глава.

Румъния трябва да положи допълнителни усилия, за да осигури изпълнението на Националната стратегия за **вътрешен контрол на публичните финанси**. В областта на **външния одит** все още не е приет закон за Сметната палата в съответствие с изменението на Конституцията на Румъния през 2003 г. (и позовавайки се на финансовата независимост на Сметната палата). Правомощията на Сметната палата в качеството ѝ на висша институция за одит трябва да се засилят, като по този начин се гарантира, че структурата на институцията, нейните управници и дейност са политически независими. Настоящата ситуация не гарантира, че Сметната палата може да изпълнява функциите си на одитор напълно независимо, неутрално и съблюдавайки високи професионални изисквания.

3. Превод на достиженията на правото на ЕС (*acquis*) на румънски

Румъния трябва да преведе около 8% от достиженията на правото на ЕС (*acquis),* което представлява около 7 000 страници, и да редактира още 12% (около 11 500 страници). Като се отчете положението на останалите етапи (коригиране, поправяне, финализиране от юридическите редактори на институциите), общо около 47 % от общия брой страници (около 44 000 страници) все още не са готови за публикуване в специалния брой на *Официален вестник* от датата на разширяване.

От изключителна важност е достиженията на общностното право (acquis) да бъдат изцяло преведени и редактирани преди присъединяването, за да се осигури правна сигурност на вторичното законодателство. Румъния се приканва да ускори усилията си за постигането на тази цел.